LIBRARY
2 5 APR 1961

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 15—Vol. LIX. Friday, 21st April, 1961 REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER. Price: FOUR CENTS

MISSIONARY JOURNAL CONDEMNS GOVT.

PRACTICES BELONG TO BARBARIC AGES

COMMENTING on the withdrawal of the Union from the Commonwealth "The South African Outlook," a journal dealing with missionary and racial affairs, writes that this step is "the natural fruit of the policies espoused by the Nationalist Government in the last thirteen years." After lifting a number of actions of the Government the journal adds: "These and many other similar practices are not weapons to be employed by a modern and professedly Christian state. They belong to past barbaric ages."

The journal comments:

To hold so tenaciously to a policy of *apartheid* against the convictions of virtually the whole world is not statesmanship: it is crass obstinacy. Few Governments can have so deserved to have addressed to them the words of Cromwell, "I beseech you, in the *bowles* of Christ, to consider it possible you may be mistaken." The manner in which the Government has trampled on the rights and sentiments of the English-speaking section has betrayed the ruthlessness that can only provoke bitterness and resentment. To deny even to the most highly educated Non-European a place at the ballot-box governing the election of the country's rulers; to ban for reasons unstated those who have raised their voices against government policies and so to prevent them taking part in the public life of their people, for years at a time; to banish without trial to some desert place those who have questioned government actions, and by doing so to deprive them of the means of supporting their families; to keep on trial for years and so to reduce to poverty those who were alleged to have been guilty of treasonable action—these and many other similar practices are not the weapons to be employed by a modern and professedly Christian State. They belong to past, barbaric ages. We trust that the many who have hitherto been supporters of the Government and who have been protesting lately at the Government's methods and intransigence, will protest still more strongly, and that they will be joined by such hosts of others that even the present Government will begin to see the light and pause in its tracks. It will be the duty of patriotic men to pray and work for a return to sanity, so that there may be ushered in a new day which will open the path for South Africa to regain its place among the nations and as a member of the Commonwealth.

EVERYMAN'S RIGHT TO LIFE ABUNDANT

GAOLED LEADER CONVINCED OF FINAL TRIUMPH

MR. Robert M. Sobukwe, the leader of the now banned PAC who is serving a three year term of imprisonment is, in his own words, convinced of "the ultimate triumph of our cause, because it is a just cause." Mr. Matthew Nkoana, who until recently was in the same prison as Mr Sobukwe and has now been released made this statement in the course of a report in the non racial fortnightly, "Contact." According to Mr. Nkoana, the leader of the now banned PAC says: "While we are fighting for the vindication of every man's right to life abundant those who oppress us are fighting in defence of greed and baaskap arrogance. We have a strong intellectual and moral case. They have ultimately to rely on brute force."

Mr. Sobukwe continues:

"We have a strong intellectual and moral case. They have none. Ultimately they rely on pure brute force.

"We can justifiably look upon ourselves as the champions of mankind, because our aim is to restore to and preserve for mankind the best in human civilization—and we use the term 'human' advisedly, for we don't subscribe to the view that civilization is the proud possession of any particular group of people or any particular part of the globe.

"We are sure to win because right must triumph over might, freedom over serfdom. We are sure to win because the lessons of history are that those who are fighting in a struggle such as our own are assured of victory.

"Finally, we are sure to win because the whole continent is with us."

COMMUNISTS CRITICISE ALL-INDIA RADIO

A.I.R. NOT TO BE PUBLIC BODY

("Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI, (By Mail)

THE Rajya Sabha rejected a Communist member's resolution calling for a review of the working of All-India Radio by a Parliamentary Committee after the Minister for Information and Broadcasting, Dr. B. V. Keskar, had rejected opposition charges of "political bias" in A.I.R.'s news coverage. Dr. Keskar turned down the demand from some members for converting A.I.R. into a public corporation and said that it was neither a practical proposition nor was it more advantageous than the existing set up. He pointed out that parliamentary control over the working of A.I.R. would diminish and become less effective if it were to pass into the hands of an independent body.

The Minister, however, assured the House that he would consider the suggestion of Mr. A. D. Mani an independent member, to expand A.I.R.'s programme or other Advisory Committees in which participation of cultural and other interests would be of help. He also indicated the possibility of having separate bulletins for the coverage of parliamentary proceedings in greater detail.

Mr. Bhupesh Gupta (Com.—West Bengal), who had moved the resolution, charged Government with using A.I.R. as "an instrument of Congress propaganda" He also listed certain instances of "favouritism, nepotism and corruption" in the administration of A.I.R. stations.

Dr. Keskar gave the number of news items in respect of each party broadcast over a period to show that the selection of items was based on news value and not on party considerations.

In the four and a half-hour debate on the resolution in which

(Continued in next column)

(Continued from previous column)

all aspects of A.I.R.'s working came up for review, Congress members praised A.I.R.'s role in promoting classical music, cultural integration and national unity. Some of them also complimented the News Division for maintaining "a high standard of independence and integrity" in news presentation.

SOVIET AIRCRAFT FOR INDIA

NEW DELHI, (By Mail)

THE Defence Minister, Mr. V. K. Krishna Menon, told Mr. Dahyabhai Patel in the Rajya Sabha that Indian Air Force pilots were now under training in the Soviet Union for flying the aircraft purchased from that country.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Indian Opinion

Private Bag, Durban.
Telephone: Mount Edgecombe 30.
Telegram and Cable: "GANDHI."

FRIDAY, 21ST APRIL, 1961

Empty Accusations

WHEN he withdrew his application for South Africa's membership of the Commonwealth after it became a republic, Dr. Verwoerd accused those who had condemned Apartheid of being dishonest in that they practised discrimination in their own countries but conveniently turned a blind eye to it. Since then he has regularly referred to the discrimination practised in India and the African countries. During the week Mr. Eric Louw, South Africa's blundering apologist whose star now seems to be setting, spent a great deal of time in Parliament drawing attention to the discrimination practised by the Australians and Canadians and, of course, India. That there is discrimination in Canada, Australia and India there is no doubt but this discrimination can in no way be equated with Apartheid. Canada and Australia do not have any non-White population groups of noticeable proportions. There are certainly no laws of the Apartheid-type in these countries. No comparison whatsoever can be made between the needs of the aborigines in both these countries and the non-Whites in South Africa. We are, however, not so much concerned with discrimination in these two countries as we are with the allegations made against India.

When Dr. Verwoerd and Mr. Eric Louw charge India with discriminating between peoples they no doubt have in mind India's caste system and the more recent problem of the rights of the Moslem minority in that country. The caste system is certainly a very heavy weight on the conscience of India but ever since the country became independent she has taken very vigorous steps to eradicate the system. Laws have been enacted with the object of eliminating this feature from Indian life. It must, however, be remembered that under British rule the caste system was manipulated to serve the ends of the alien ruler so for almost two hundred years of the existence of the caste system the British must bear the blame. Even while the British were ruling India many Indians, outstanding among them Mahatma Gandhi, spoke and acted against the system. While Gandhi is remembered as the liberator of his country it must not be forgotten that he organised a mighty crusade almost single-handed against Hindu orthodoxy in his fight for the overthrow of the caste system. As soon as India became independent it enacted laws against the evils of the system and it can be honestly claimed that in thirteen years of independence India has made colossal strides in the abolition of the evils of caste. It must also be conceded that a system that has existed for thousands of years cannot be eradicated overnight. There are today no statutory supports for the caste system. The evils of the caste

(*Continued on next page*)

SANTINIKETAN AND SEVAGRAM

By GURDIAL MALLIK

The following essay is taken from a booklet entitled "Gandhi and Tagore." The booklet is printed and published by the Navjivan Press, Ahmedabad, India. In the preface author states that he has made a humble attempt "to suggest some kind of an outline of values and views, Common or complementary in the life and work of Gandhiji and Gurudeva Rabindranath Tagore, respectively.' —Editor I.O.

THE idealism and aspirations of modern India, broadly speaking, are summed up in two symbols: Santiniketan and Sevagram. Both these institutions came into being as a protest against the late-nineteenth-century values of the West: individualism, industrialism and imperialism, more particularly as these were reflected in the systems of administration and education, introduced in this country.

Santiniketan rose Minerva like from the head of a poet For, the very first day on which Rabindranath Tagore sat down in a *sal* avenue to be a playmate to three little children, during the whole gamut of their youthful growth, in the presence of Nature and their neighbours—the primitive people, the children of the human race—he presented to the professional schoolmaster an ideology in instruction, which had on it the stamp of synthesis.

Sevagram, or its predecessors, —Phoenix Ashram in South Africa, or Sabarmati,—on the other hand was built brick on brick by an artisan, who held honest manual labour as the primary principle of human existence, knowing, as he did by faith, that such labour gives both dignity and depth to man.

The poet had a vision of the oneness of all life and this he aimed at implementing in his forest hermitage, albeit adapted to changed conditions. Whatever stood in the way of the evolution of the inherent sense of unity, which dwells in the heart of every man, was therefore, eliminated through study, self-discipline, service and song.

The ploughman, as Gandhiji may well be metaphorically called, with his philosophy, at once pragmatic and practical, of "One step enough for me," began with a conscious cultivation of every attribute, which would aid him in effacing his ego gradually till he touched what is common to all.

In short, the *motif* of one was mysticism, while that of the other was asceticism.

And it is obvious that in the arduous task of regeneration, whether individual or collective, both these views and ways of life are absolutely necessary. For, we need liberty as well as law, vision as well as virtue, the watch-tower as well as the workshop.

The mystic is like the flower which grows in sunshine and in shower. Therefore, he accepts everything, he rejects nothing. He is a kind of a witness to the ever-unfolding pageant of life.

The ascetic, on the other hand, is a sort of a servant who scrubs and scours one by one the pots and pans of the scullery till each one of them shines, Or he is a warrior, who struggles at every step to go nearer to the goal of his heart's desire or his soul's dream

The impact of the intellectual ethos of England, though confined to a microscopic minority of our educated countrymen, had brought in its train scepticism, softness and snobbery. Thus, a sort of "moral proletariat" had sprung up in our country. It was cut off from the traditions of the past, which govern a people's character and conduct in a rhythmic manner. And following the precedent, initiated by their like-minded fellow-countrymen of the previous generation, both the Singer of Santiniketan and the Spinner of Sevagram raised their banner of revolt against the "proselytizing" of the young by the politics and polish of the money-minded civilization from across the seas. This entailed their giving up their respective careers of cushioned comfort and big bank balances. The poet exchanged his flute of beauty in the environs of his aristocratic upbringing and activity, for the sword of duty. The lawyer left the premises of the law court with all its prospects of the proverbial goose that lays the golden

(*Continued on page 120*)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ANTI-APARTHEID MOVEMENT CRITICISES DAG

UN SECRETARY TAKEN TO TASK ON SA VISIT

IN a despatch to "The Hindu", of Madras, its London correspondent writes: It was recently disclosed in London that the Anti-Apartheid Movement, representing a large section of British opinion especially in the Labour movement and Liberal circles, had addressed a letter to the UN Secretary-General, Mr. Dag Hammarskjoeld, criticising him for his attitude during his visit to South Africa and asking him to correct the unfortunate impression he had created among the non-whites.

The letter recalls that representative non-white leaders in South Africa including Chief Luthuli of the African National Congress and Dr. G. M. Naicker of the South African Indian Congress, have already expressed disappointment and regret because Mr. Hammarskjoeld met only Government representatives and non-whites selected by the Government. "You failed," the letter states, "despite repeated requests from both within the Union and from organisations abroad, to meet the leaders of any representative non-white body. It is reported that the greatest difficulty was experienced, for instance, by the Natal Indian Congress in submitting a memorandum to you expressing the views of the Congress: and that other letters addressed to you by non-white leaders were at various times refused by your staff."

While recognising that Mr. Hammarskjoeld's activities may have been hampered by restrictions imposed by the host Government, the letter points out that in his report to Security Council he has given no indication whatever that any such difficulties were put in his way. On the contrary the report makes the misleading claim that in several cities he had opportunities for "unofficial contacts with members of various sections of the South African community." Finally, the letter says: "We have read, in the press of speeches purporting to have been made by you in Cape Town and Umtata which have created a most unfortunate impression both in the Union and abroad. In Cape Town you are reported to have expressed great confidence in the future of the Union, and said that in a certain sense South Africa represents the problems of the United Nations, which this year has received many new African States with little international and domestic experience, and that as a result you have obtained an idea of South Africa's problem. In Pondoland you are reported as having expressed appreciation of white South Africa's care for brother Africans.

"Now these speeches may indeed have been grossly misreported, but no statement of categorical denial has been published by your office, and our own efforts, through your office in New York to obtain an accurate account of the content of these speeches have met only with a statement that the Umtata speech was misrepresented."

TANGANYIKA SCHOLAR RETURNS

NAIROBI.—Dr. Abdulla M. Mamujee who went to India in 1952 under the Government of India General Scholarships Scheme has returned to Tanganyika after passing the M.B.B.S (Final) examination.

Italian Scholarships

A NOTE issued by the Italian Consulate in Durban states that applications for scholarships for study in Italy must be forwarded by or before May 1, 1961 to the Italian Consulate, Durban. This applies to scholarships of eight months' duration.

The closing date for applications for the three-month scholarships for the study of Italian Literature and Culture was April 20

[Notices inviting applications for these scholarships were published in the "Indian Opinion" recently]

Letter For Mr. H. I. Joshi

WE have been asked by Mr Vithal Das Modi, editor of "Arogya Monthly," to forward a letter to Shri H. I. Joshi who recently wrote an article entitled "Nature Cure And Gandhi Saved My Life" in "Health For All." Will Mr. Joshi please get in touch with us or will anyone who knows his address please let us have it.—Editor, "Indian Opinion"

(Continued from previous page)

system in the India of today are of a social nature. They exist in the private lives of people, not in the laws of the land. In fact in some parts of the country the Scheduled Castes of India have been accorded so many special privileges that people of the upper castes find it profitable to "become" members of the Scheduled Castes.

In South Africa the position is quite different. Discrimination is supported by law and people are forced by law to discriminate. Apartheid is supported by the laws of the country; the caste system in India is being broken down by the laws of the country. The non-Whites of South Africa are denied elementary rights by means of laws; the Scheduled Castes of India are being given special rights and privileges by means of laws. The people of India, irrespective of their caste, creed or colour enjoy universal suffrage; in South Africa the franchise is reserved for the Whiteman. The Moslems of India enjoy complete religious and political freedom. India, unlike Pakistan, is a secular country. That there is discrimination in private life cannot be denied but the laws of the land do not impose restrictions on the Moslem people. They are free to live where they please. When all these things are considered it is not correct either for the Prime Minister or for Mr. Eric Louw to claim that India exercises discrimination against a portion of its population. Nothing anywhere in the world can be likened to Apartheid.

New India Assurance Co. Ltd.,

India's Leading Company

We Transact:

Fire, Marine, Transit, Motor, Baggage, Burglary, Householders & Houseowners (Comprehensive), Personal, Accident etc.

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Jalbhoy Rustomjee & Son

140 Queen Street, — Durban

Phone: Durban 25845, 28513, 29807

DO YOU KNOW

That NEW INDIA is by far India's largest Insurance Company;

That NEW INDIA operates in over forty-five countries;

That NEW INDIA has over 65 branches in India alone;

That NEW INDIA receives over £6,000,000 Premium EACH YEAR on Fire, Marine & Accident.

FOR SECURITY AND SERVICE INSURE WITH NEW INDIA

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

APARTHEID: EXERCISE IN THE ABSURD

By LEWIS NKOSI (now in America)
In "Fighting Talk", April 1961

FOR a black man to live in South Africa in the second half of the twentieth century and at the same time preserve his sanity, requires an enormous sense of humour and a surrealistic kind of brutal wit, for without a suicidal attack on Dr. Verwoerd's armed forces, these qualities seem to provide the only means of defence against a spiritual chaos and confusion which would rob any man of his mental health.

No newspaper report about a shooting in Sharpeville could ever convey significantly the deep sense of entrapment that the black people experience under apartheid rule. It is difficult to imagine a mode of expression that would adequately describe this sense of malaise At best an account of what a black man goes through in his daily life sounds like an exaggerated Kafka novel

I say this advisedly because the total effect of the apartheid laws in South Africa is to make it almost illegal to live.

Before you are through reading about what the black man is not allowed to do you begin to wonder if there is anything he is permitted to do. That the blacks have been able to endure under apartheid is a matter of human ingenuity almost difficult to describe or understand It seems that the blacks do have the required humour and wit—almost too much of it!

Sitting down to write this, I have been considering the millions of words that have been written on South Africa. You would think that the South African government should have been written to death by now It has not been So I am wondering if this is worth it: how does one begin to write about apartheid in a way that would be meaningful to people who have not experienced it? I don't know.

So instead of writing a political essay I thought I would set down some of the experiences that I and my contemporaries have been through in South Africa. I don't think there is any need to strive for effect; the situation is surrealistic enough as it is.

On Saturday afternoon, after filing my last story for my paper, I and two friends decided to drive to Pretoria, the administrative capital of South Africa which lies some miles north of Johannesburg We were visiting a German couple whom we know. Our European friends had recently arrived in the country and were refusing to conform to social apartheid

We left Johannesburg at two and arrived in Pretoria shortly after three. We stayed until 9 o'clock in the evening, then decided it was time to drive back to Johannesburg. No African is allowed out in the streets after eleven o'clock in South Africa. It's curfew hour On our way out of the apartment a white policeman and two black ones were lying in wait for us. Not knowing what the matter was but being accustomed to the vagaries of the South African police we offered little protest when we were bustled to a ramshackle of a police station around the corner.

In the charge office the air was foul with swearing and hatred as prisoners poured in A burly policeman with a thick neck demanded to see our 'passes.' All Africans are required by law to carry documents bearing witness that they do live and work somewhere; these prove that they have paid the annual tax, and also show the monthly signature of the employer The police officer flipped through our books and finding nothing amiss seemed a bit irritated.

Presently he grabbed a telephone and called up a prosecutor whom he briefly informed that he had arrested some Johannesburg 'kaffirs' in a building where blacks were excluded. "What can I charge them with?" he casually enquired. My first reaction was to giggle Even Kafka couldn't have bettered that one. This conversation continued for a while, and our host kept nodding his head; then, suddenly, he slammed down the receiver and equired dramatically: "All right, where are your permits to enter the city of Pretoria?"

The whole thing was no longer funny. We tried as best we could to explain that the law required Africans to obtain permits only if they intended to remain away for more than three days Our host became agitated and denied we had been in Pretoria for more than three days. All explanations proved futile. The indictment was written out and we subsequently appeared before a local Native Commissioner on charges of remaining in Pretoria for more than three days without a permit.

At my own trial I brought a staff colleague to testify that he had seen me in the newspaper office on the morning of the day on which we were arrested, and that I couldn't have been in Pretoria for more than three days. The Commissioner listened patiently to the story and then found me guilty anyway and fined me. The man who had driven me to Pretoria in his car appeared before a different Commissioner who decided we were not in Pretoria for more than three days and so my friend was found not guilty. In South Africa 'to be or not to be in Pretoria' is the sort of question that can drive a man to insanity unless, of course, he has a sense of humour.

What intrigued me most about the incident was that in South Africa any overzealous policeman can arrest an African and take him down to the station house without the vaguest idea what charges to prefer against him. If he is diligent enough he can later find something with which to charge him. There are a hundred and one laws in the country controlling the lives of black people, and at any particular time there is a fat chance that one of them is being broken.

In Johannesburg alone hundreds of Africans are rounded up every year for committing minor offences like the failure to produce a "pass" on demand by an accredited officer of the law. If you leave your passbook in your jacket in the office and cross a street to buy a cold drink you run the risk of being shanghaied to jail without any means of communicating with those outside. The result may be imprisonment for a period of up to six months.

In South Africa prisoners provide an inexhaustible supply of cheap labour for white farmers. They come to Johannesburg for truckloads almost every week. There is no immediate threat that the jails may be so overcrowded that they wouldn't know what to do with prisoners

In these farms the treatment is often so brutal that deaths have resulted from severe beatings. Slave conditions of a medieval nature largely prevail.

One could go on, of course, recounting the morbid aspects of apartheid, but it all sounds so hopelessly melodramatic that the total effect is to undermine people's credulity. Sometimes people wonder after reading about these conditions how the Africans are able to survive at all.

One Englishman who attended a first night of a Johannesburg opera was surprised to find well-dressed Africans who looked reasonably happy, mingling with the white audience. From that he concluded that the stories he had read about South Africa were grossly exaggerated.

To my own mind that was the highest tribute anybody could pay to the indestructibility of the human spirit, the ability to absorb hurt and injury and still maintain a semblance of human dignity.

For us in South Africa, the lines by the Negro poet Langston Hughes about Negroes who "laugh to keep from crying" arouse an immediate recognition in the heart. How many times have I seen black faces passing under the shadow of the white boss at some factory gate, faces wearing enormous masks of pretence and subterfuge guilefully hiding souls that were seething with discontent, anger and hatred?

In the evenings when I saw these same faces crowded in the drinking dens of Sophiatown, their masks exploded; no longer diffident but proud, violent and boisterous. Occasionally a situation like Sharpeville presents itself and the cauldron boils over.

Africans have learned that if they are to remain sane at all it is pointless to remain within the law. In a country where the Government has legislated against sex, drinks, employment, free movement and many other things which were taken for granted in the Western world, it would take a monumental kind of patience to keep up with the demands of the law

A man's sanity might even be in question by the time he reaches the ripe age of twenty-five.

So Africans have accepted the status of being outlaws from society and have evolved an elaborate system of escaping, hoodwinking and baffling the law. They know everytime a policeman encounters a black man in the street he assumes a crime has been committed; so why bother to live a legal life? Although no African can buy strong drinks in the bars and bottle stores, illicit drinking dens called 'shebeens' are thriving,

(Continued on page 118)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

PROFILE OF A PATRIOT : KENYATTA OF KENYA

By NORMAN LEVY
In "Fighting Talk," April 1961

FOR nearly four decades Jomo Kenyatta has conquered Kenya as surely as his enemies have tried to destroy him. Banished, jailed, isolated outlawed from Kenyan political life, he continues to tower over the Kenya scene. As long as Kenyatta is incarcerated or exiled his people cannot feel—or b—genuinely free.

Kenyatta is the one man with the power and the prestige to lead the new Kenya; to bridge the difference between the parties; recognised by all sides as the one man to take Kenya out of its present impasse.

Yet he remains in exile, banned from taking any part in Kenya's recent elections for the new Legislative Council under the new constitution which will for the first time give the Africans political control of the Legislative Council as well as of the Council of Ministers.

KANU and KADU (the Kenya African National Union led by Tom Mboya and James Gichuru and the Kenya African Democratic Union led by Ronald Ngala) have their differences, too largely personal—but on the issue of the release and leadership of Jomo Kenyatta they speak with one voice.

Both KANU, victorious in the Lancaster House constitution elections, and KADU with whom it must share the prospect of combining to operate the African majority in the legislature, have said they will not work the Constitution until Kenyatta is released. So far both groups continue to honour the pledge, and to demand close consultation with Jomo Kenyatta, now transferred from faraway in the desert prison of Lokitaung to within a few hundred miles of Nairobi.

Both KANU and KADU live and function in the shadow of Kenyatta. Essential for unity is the immediate release of Kenyatta. The new constitution and the new government will be a mockery without him.

Still the Governor refuses to release Kenyatta from exile. His May 1960 statement said: 'I have no evidence that Jomo Kenyatta will help Kenya...I have much evidence to the contrary. I have very carefully studied his life and modes of thought and speech and action. My concern is security, and from the security point of view Kenyatta's return to political life in Kenya at the present time would be a disaster.'

A Disaster?

Disastrous for White Settler rule? A threat to the security of the stolen land holdings in the White highlands? A threat to the advance of the new Kenya in the sense that the African people, united and strong, will set the pace for progress, and take the initiative out of the hands of the Colonial Office?

For these were the challenges that Kenyatta's leadership of the African people first threw down, and the period of his leadership brought to a head the bitter tussle over land, votes and rights that culminated in savage official suppression of the African political movement and then suddenly, the Mau Mau episode.

Who Is This Kenyatta?

In 1952 at the time of his trial for managing the Mau Mau Kenyatta gave his age as about fifty.

As a boy he passed through the sieve of Kikuyu folk lore. His grandfather was a seer and a magician, and in travelling about with him and carrying his bag of equipment Kenyatta said he served a kind of apprenticeship in the principles of the art. He participated as an Elder in the Councils of his people; as a member of the warrior class, learnt Kikuyu methods of warfare; as general secretary of the Kikuyu Central Association he started and edited the first Kikuyu journal 'Muigwithania' in 1928-1930.

His knowledge of Kikuyu life he later disciplined, as a student at the London School of Economics, into his anthropological study 'Life on Mount Kenya.' He never lost his deep roots among his people, his respect for tribal tradition; and he generated a nationalism dedicated "to the dispossessed youth of Africa: for perpetuation of communion with ancestral spirits through the fight for African freedom."

The land question dominated Kenyatta's life as it has done Kenya.

Kenyatta's country, like the neighbouring territories of eastern, central and southern Africa, and unlike the countries of the West coast of Africa, is dominated by White settler interests. By Order in-Council the Kenyan highlands, the traditional lands of the Kikuyu, were reserved for White use.

Over 16,000 square miles—24 per cent of the land, the most fertile—and the traditional lands of the Kikuyu—were alienated for occupation by the White minority; and 50,000 square miles of the poorest countryside reserved for five and half million Africans.

Before the first World War there was no recognised political movement among Kenyan Africans. Their spokesmen were the chiefs. Angered by the robbery of their land, they placed their demands before impotent officials and returned with smooth promises of reform. When they became belligerent they were sacked and replaced by chiefs who were in effect paid servants of the Government.

After the War of 1918 the East African Association was formed. The new body represented the people's grievances in an organised constructive way, challenging the illegal actions of the officials. The settlers became alarmed and tried to enlist the sympathies of the chiefs against the organisation. This only served to spread its popularity. In desperation, the authorities took official action and arrested the chairman of the Association, Harry Thuky.

This led to the first general strike in the history of Kenya.

Kenyatta was no more than a sympathiser—he had not yet seriously entered politics—but wrote of this episode that it seemed that the whole African population had gathered spontaneously outside police headquarters, at Nairobi, to demand the release of their leader.

The people prayed, displayed white flags according to their religious denominations. But the strain on the nerves of the police was too strong and suddenly they opened fire. The dead and the wounded lay scattered, Sharpeville fashion, around the streets of Nairobi. Meetings were banned; the chairman and two of his relatives were deported. The authorities declared the East African Association illegal and paralysed its leaders. But the idea of the Union had caught on. The Association was driven underground but continued its work of protest and agitation.

A commission was promised to investigate the allocation of land in Kenya.

The banning of the East African Association was followed by the formation of the Kikuyu Central Association. Kenyatta was working as a meter reader for the Nairobi Municipality when he presented a Memorandum on behalf of the Association to the Hilton Young Commission. It demanded that the land be left in the hands of the Kikuyu. For the first time African demands included proposals for participating in the administration.

The report of the Hilton Young Commission was made in 1929 On the strength of its findings the Labour Party Government, newly in office prepared a document stating that "not another inch of ground should be taken from the Africans."

Two years later the prospectors were allowed to dig for gold: the government tore up its pledge and deprived the Kavirondo of a large slice of their territory.

Kenyatta promptly replied to the British Government.

"It must be stated that in view of the incidents of the past not much trust can be placed upon the solemn pledges and sacred undertakings on the part of the British Government. The principle of the declared trusteeship of the Natives is a mockery."

The KCA asked Kenyatta to represent it in England and he appeared before the Joint Committee on the closer Union of East Africa in 1931-32; gave evidence in London before the Morris Carter Kenya Land Commission.

"Kenya can be described as a land of Royal Commissions," he wrote in his booklet "Kenya, Land of Conflict", "Each of them came out with high intentions and issued a report expressing lofty sentiments and yet after each one, more African land has been annexed."

In 1931 Kenyatta went to Britain again and remained abroad for 15 years: as a student and anthropologist; as a political worker and student of Marxism, to appear at international conferences of workers and in movements against the growth of Fascism.

By the time he returned to his home country he and the Kikuyu Association between them had won the right to establish independent schools

(Continued from page 119)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

APARTHEID: EXERCISE IN THE ABSURD

(Continued from page 116)

sometimes with the assistance of the police, who are bribed to turn a blind eye on them. Some of the precious staff is buried in the ground.

When I joined the editorial staff of "Drum Magazine" I went to live in a Harlem-like ghetto called Sophiatown. Most of the young writers on 'Drum' lived in Sophiatown. It was our town and we loved it. Some of us had even celebrated it in our literature. Sophiatown was a symbol of the black man's capacity to endure the worst; it was also a symbol of his arrogance, resilience and scorn for the white suburb from which he was excluded.

The life of the black people of Sophiatown was based on the premise that if you were black you had to live outside the law.

To stay in Sophiatown you had to get a permit from the Johannesburg City Council, but none of us had permits. It was futile trying to get one.

In trying to keep Sophiatown's population down to a manageable minimum, the police organised persistent nightly raids. They were carried out methodically from one section of town to the other, combing for underground tenants, so that to avoid arrest it was necessary to keep moving every night. Sometimes you were caught with your pants down. A sudden kick on the door and you stumbled out in your pyjamas! A khaki uniform, police stick and glittering handcuffs: "Permit, you kaffir" and that was that.

In the fifties, however, a period unlike any other in South Africa for its politics of racial strife, revolt and physical violence, the tendency to revolt was no longer due to a perverted sense of humour. Everywhere members of my own generation, both black and white, were beginning to disaffiliate from a society organised on a rigid apartheid design. We began to sense that we were being deprived of a profound experience: a sense of a shared nationhood.

Stories began to filter to the press of mixed racial couples taking part in University dances, of white youths from the rich white suburbs defying the law and roaming black townships by night, of new clubs and jazz haunts where free racial mixing took place on an unprecedented scale. Dodging the ever present police in these black townships, these youths from the white suburbs encountered the rigours and uncertainties of African life almost everywhere. Adventurous students prying into filthy, nose-running shacks encountered a life that was shorn of all the trappings of official statistics. The experience was shattering. It is these same young people who have revitalised political life by organising protests and demonstrations.

Among the black people of South Africa the depth of desperation is so profound that the sixties will see no end to the riot and gunfire. The tragedy is that by the time the Western world awakens to the profoundness of this desperation it will be almost too late to do anything, and if the South African blacks look elsewhere for help the whole of Africa will never be the same again.

INDIAN MISSIONS ABROAD

NEW DELHI (By Mail)-Prime Minister said in the Lok Sabha recently that steps had been taken by the Government to effect substantial economies in Indian embassies abroad.

In a written reply to Mr. Rajeshwar Patel, he said that an annual economy of Rs. 8,13,000 had been effected in the High Commission in London and a total economy of Rs. 51,42,045 in other Indian missions and posts abroad over a period of two and a half years from April 1958.

WATCHES, Gents models—25 Jewels waterproof, shockproof, antimagnetic, unbreakable mainspring, fitted with matching metal expansion straps—price 47/6. As above, but 21 Jewels—43/6. As above, but 17 Jewels—37/6. As above but with self-changing calendar, 17 Jewels—52/6. Also 21 Jewels Calendar—56/6. Other models from 19/6.

LADIES models 25 Jewels, unbreakable mainspring, fitted with magnificent matching expansion bracelets—55/6. As above, but 17 Jewels—47/6.

A. I. AGENCIES, First Floor, No 104/105, His Majesty's Building, Eloff Street, or P.O. Box 9279, Johannesburg.

Stocks limited, order immediately.

Latest News Of Roopanand's Arrivals

THE MY MAGAZINE OF INDIA Tamil film stars story (true) ... 1 6
WEEKLY OF INDIA The pictures you long to see of to-day ... 2 0
PESUM PADAM & KALAYA you will be proud to buy ... 3 6
FILM FARE A magazine-stars from heaven to earth ... 3 6
INDIAN INFORMATION You will be wise to read and see ... 2 0
THE MARCH OF INDIA Is your future ... 4 6
THE INDIAN ANNUAL Year by year India progress ... 7 6
PICTURE POST All about the South Indian film in market you see 2 6
FASHION FOR FUTURE INDIAN WOMAN Style: Blouse and Jumper Choli Pattern Book, Easy Diagram to cut and make your own as pattern designs ... 4 6
ROOPANAND'S FESTIVAL CALENDAR for 1961 increasingly popular ... 1 6
DAILY DIARY in Hindi and English with every good-wisher ... 5 6
KASI HINDI PANCHANGS Bombay ... 2 9
VISSWANATH and SHIV PANCHANGS ... 7 6
HAWAN SAMAGREE Pure best arranged from Holy Land of India 5 6
THARI LOTAS Real Indian design made in India per ... 45 0
REHAL STANDS FOR BOOKS Ramayan and Koran and Holy Scriptures... each 25 0
RUDRUSH MALA and many others 4/6, 5/6, 10/6, 12/6, 25/-

MURTHIES OF ALL DESCRIPTIONS, Marble, Bronze, Silver God and Goddess ... 7/6, 10/-, 12/-, 25 0
KHARTAHL in pairs special for Kirtans, Bajans etc. pr. ... 25 0
DHOLAK'S for quawali, weddings, Holi Bajan ... £8 10 0
THUBLA & DOOGIE for all occasions ... £8 10 0
HARMONIUM best make Rama Flute ... £18 10 0
PORTABLE HARMONIUM for the Ramakrishna — £25 10 0
Divine Service. Flute of all designs ... 2/6, 4/6, 6/6
Side Playing ... 15/-, 25/-, and 32/6

FAMOUS PUBLICATION IN BOOKS

HOUDINI, the greatest magician and his works detailed at last ... 26 0
MY INDIA a book of proud people with dignity ... 24 0
YOGA for health. A sound mind you will have with this book ... 26 0
AKBAR AND BIRBAL STORY now told in English ... 2 9
HATIM THAI a story book believe it or not ... 12 6
BEHOLD THE EARTH MOURNS can you believe it ... 12 6
"INDIAN DELIGHTS" our Indian women's gift ... 19 6
CURRIES OF INDIA what a spice tastes ... 7 6
RAMAYANS for boys and girls, men and women 2/6, 10/6, 11/6
MODERN MARRIAGE a book for every young man and woman 14 9
INDIANS IN NATAL by Dr. Hilda Kuper ... 30 0

FOR THE LATEST FILM RECORDS OF ALL YOUR FAVOURITE TUNES TRY US FIRST
WE CARRY THE LARGEST STOCKS OF LOCAL RECORDS, AND FROM INDIA
BOOKS OF ALL SORTS, INDIAN, ANCIENT, HISTORICAL, ARE SOLD BY US

D. Roopanand Bros.

PHONE 20707 — MUSIC SALOON & BOOKSELLERS — P.O. BOX 2524

85 Victoria Street, DURBAN

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Kenyatta Of Kenya

(Continued from page 117)

for the education of the Kikuyu. There were 300 schools absorbing 60,000 children and Kenyatta himself became the principal of an independent teachers' training college. But he also found that the KCA had been proscribed.

Kenyatta entered negotiations with the Governor but failed to revive the organisation.

A year later he became the president of a new body, the Kenya African Union—KAU—which attracted over 100,000 members in a short time.

An orator, elder, educationist and politician, he attracted audiences of 30,000 and 50,000 strong to his meetings. For one meeting forty coach loads set out from Nairobi to hear him.

This was part of the rapid advance of political movements after the war, but as fast as the Kenya African Union and the East African Trade Union Congress grew, the more stringent government repression became.

Kenya was rapidly approaching a state of deadlock.

Then came the banning of the Kenya African Union and *African* trade unions; the arrest and proscription of leaders; the total ban on all the Kikuyu independent schools.

All Kenyan Africans were now denied the right of lawful political organisation; and sporadic terrorist acts broke out in parts of the country.

Followed the state of emergency and the big swoops on the towns, the mass detentions of the 50,000 Kikuyu. A miniature civil war opened.

Isolated acts of terrorism grew into a state of semi-rebellion in the mainly Kikuyu areas, with army raiding parties combing jungles and townships for tribesmen suspected of 'Mau Mau sympathies'.

The Mau Mau terrorists are said according to the official records of this little war to have claimed the lives of 84 whites and 1,590 Africans. But the army claimed the lives of over 10,000 Africans and ruthless counter-measures resulted in the arrest of as many as 35,000 people in one day, the displacement of whole communities, and the imprisonment of huge numbers in concentration camps.

On September 17, 1952 Jomo Kenyatta and his colleagues of the Kenya African Union were charged with managing the Mau Mau movement.

The first hearing lasted 5 months. Appeals and a petition dragged the proceeding out for another 15 months. Counsel for the Defence (D. N. Pritt) charged the prosecution with having no case against the men in the dock.

In August 1952, Kenyatta had joined with other Africans in an anti-Mau Mau meeting. His words were recorded on tape and officially broadcast His public disclaimer of the Mau Mau and the official broadcast which he made were of no consequence in the trial. Kenyatta was dangerous and the Kenya African Union best placed out of the way.

The Defence argued that the Magistrate accepted every submission, application or motion made by the prosecution...and rejected every one made by the Defence. He accepted as truthful every witness called by the prosecution, no matter what their character or history, however improbable their story, however often they contradicted themselves, or how badly their stories were shaken in cross examination. He rejected as untruthful every Defence witness.

The Defence said that the prosecution had never really made up its mind what the essence of the charge against the accused was; that the prosecution never really had any faith in its own case; and that there was no serious charge against them at all.

The Magistrate found all the accused guilty, though the Supreme Court later acquitted one of them.

In his final address to the court Kenyatta stated: "I wish to say that we are not guilty and we do not accept your findings, and that we do not feel that we have received the justice or hearing which we would have liked...We feel that this case has been so arranged as to make scapegoats of us in order to strangle the Kenya African Union, the only African political organisation which fights for the rights of the African people.

"We wish to say that what we have done in our activities is to try our level best to find ways and means by which the community in this country can live in harmony.

"But what we have objected to and shall continue to object to—are the discriminations in the Government of this country. We shall not not accept that, whether we are in gaol or out of it. We look forward to the day when peace shall come to this land and that the truth shall be known that we as Africans have stood for peace. We feel strongly that at this time, the Government should try to strangle the only organisation—the KAU in which we leaders have been working for the betterment of the African people and are seeking harmonious relations between the races."

The trial and state of emergency had succeeded. KAU had been damned by the shadow of the Mau Mau movement.

As in India, and in Ireland years before, a nationalist movement pursuing its policies openly and in the full face of the oppressors had been condemned as synonymous with a secret terrorist drive. Sometimes, Montagu Slater wrote in 'The Trial of Jomo Kenyatta' terrorists are agents provocateurs, but often as not simple, impatient men who ruin the plans of political leaders. If an open, legal, and constitutional movement brings a campaign of terrorism in its train, can the actions that follow be laid at the doors of the political leaders? This was the case in Kenya.

Kenyatta served his seven year sentence, and then was exiled indefinitely to the northern province.

Until recently few visited him—a government medical officer, a few other detainees, his daughter (he married an English school teacher before the war) and more recently African political leaders.

Jomo Kenyatta has become visibly older but there is still the same shrewdness about the eyes and confidence in his manner. He wears the old leather jacket in which he confronted his massive audiences and wields the ivory-handled stick which became the symbol of African freedom.

"I owe thanks," he once wrote, "to my enemies for their stimulating discouragement which has kept up my spirits. Long life and health to them to go on with the good work!"

His work in Kenya is far from over.

Pak President Curbs Himself

("Indian Opinion" India Service)

KARACHI (By Mail)—President Ayub Khan, in an ordinance promulgated here, has curtailed his own powers with regard to the framing of a Constitution for the country and laid down that the President should "proceed to make a new Constitution in accordance with the advice of the Cabinet acti g collectively."

The ordinance, which came as a surprise, provides for the President to hold office "and govern in accordance with the collective advice of the Cabinet until a new Head of State to be elected under the new Constitution has taken office.

The ordinance divests the President of his power to dismiss any Minister of the Cabinet. It said "The President shall preside over the meetings of the Presidential Cabinet but shall have no power to dismiss a Minister."

It said that the Ministers of the Presidential Cabinet shall at no time be more than 16 in number.

The ordinance, called "State Arrangements (Amendment Order 1961)", said: "As soon as the Constitution Commission, appointed on February 17, 1960, has submitted its report, the Presidential Cabinet, acting collectively, as aforesaid and deliberating with all convenient speed, shall consider the report and advise the President as to the Constitution and the President shall make the Constitution accordingly as soon as may be and promulgate it."

No official explanation was available for the issue of the ordinance which has been given effect from March 4.

Knowledgeable sources here believe that the ordinance, coming as it did a few months before the Constitution Commission is to submit its report showed President Ayub's desire to avoid taking sole responsibility for drafting the Constitution.

He apparently wanted the entire Cabinet to share in its final shaping. The President had remarked several times in the past that he had a definite "idea" as to what form the new Constitution should take.

Phone 835-6786 P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

fifty years ago...

April 1911

Durban Indians And The Coronation

Some Plain Speaking By Indian Leaders

(From The Indian Opinion, April 22, 1911)

ON Tuesday the 11th instant, Messrs. Dawad Mahomed, Parsee Rustomjee, K. R. Nayannah, and V. Lawrence waited upon Mr. F. C. Hollander, the Mayor of Durban. at the latter's request to discuss the position of Indians in regard to the Coronation celebrations proposed by the Corporation. As a result of the interview, the following letter, dated the 18th instant, has been addressed to the Town Clerk, over the signatures of the above mentioned gentlemen:

As desired by His Worship the Mayor, we now beg to place our views on record regarding the participation of the Indian community in the Coronation celebrations.

At the outset, we should say that, so long as the passive resistance movement in the Transvaal continues, Natal Indians, who consider themselves in mourning for the terrible sufferings of their brethren in the sister Province, will be unable to take any part whatever in any public festivities that may be arranged in Celebration of His Majest'y Coronation. The Indian community will then adopt other means to assure His Majesty of their loyalty to the Throne.

In the event. however, of a settlement being arrived at in the Transvaal, the Natal Indian community will then have seriously to consider whether, and to what extent, it will be able to participate in the proposed celebrations.

The community has been made, for the past few years to feel that it is regarded with jealous contempt, and to realise that its vested rights are daily threatened with attack and that it is sought to deprive it of its few remaining privileges. Every possible occasion is taken by Municipalities and Licensing Boards to make the British Indian Colonists of Natal, many of whom are born in this Province. feel that they are regarded as undesirables and only recently, in the Natal Provincial Council, opportunity was sought to cover the Natal Indian community with insult and contumely. Though they are obliged to bear the burden of Union, in its heaviest form, they have not been in any way permitted to share in its advantages, afact that is daily being borne in upon the minds of the Natal Indians with increasing emphasis. In the circumstances, His Worship will, we hope, appreciate our sense of insecurity and the necessity that exists for Natal Indians seriously to consider whether it is possible for them to share in the common rejoicings.

Should, however, the community, on whose behalf we speak, decide to take part in the celebrations, it can be only upon the clear understanding that they will be enabled to take an equal part therein with any other section of the population. The Natal Indian community, in common with Indians in other parts of the Union, has resolutely set its face against anything in the racial differentiation, and the community will absolutely decline to participate in the general festivities, except the principle be laid down definitely that no racial differentiation shall be made against them.

In the event of the Corporation which represents, we take the opportunity of respectfully reminding you, the whole population of the Borough and not only the white community, feeling itself obliged to bow to popular anti-Indian prejudice, and should the Indian community decide to celebrate the occasion of the Coronation it will do so at its own expense and without asking any financial aid of the Corporation for the purpose.

(The above letter will be brought before the next meeting of the Town Council)—E.D.

Santiniketan and Sevagram

(Continued from page 114)

eggs, to plough the stubborn, sandy soil. But both were actuated by a spirit of self-sacrifice, akin — to compare small things with great—to that of Gautama Buddha and Jesus Christ, who surrendered the "kingdoms" promised to them, for the sake of service of the "great orphan, humanity." Once again, thus, the truth of the ages and the sages was illustrated that sacrifice is the seed of the evolution and advancement of mankind; nay, of all life.

The poet sang:

"When one knows thee, then alien there is none, then no door is shut. Oh, grant me my prayer that I may never lose the bliss of the touch of the One in the play of Many."

Gitanjali.

And he revealed and radiated this "touch of the One" in the fields of literature and art, education and rural reconstruction.

And the ploughman-*cum*-spinner confirmed the perpetual presence of the "One in the play of the Many" from his side:

"He (God) is there where the tiller is tilling the hard ground and where the pathmaker is breaking stones. He is with them in sun and in shower, and his garment is covered with dust. Put off thy holy mantle and even like him come down on the dusty soil."

Gitanjali

Both cast away the crown,—and who does not covet it?—of personal paradisiacal salvation and engaged themselves in the work of the world, with a view to making and leaving it better than they had found it.

Deliverance? Where is the deliverance to be found? Our master himself has joyfully taken upon him the bonds of creation; he is bound with us all for ever."

Gitanjali

In short, Santiniketan and Sevagram deepened the inherent human urge for perfection, as against what passes muster under the protean term "progress." The best and truest expression of perfection, in spirit as well as in substance, is simplicity. And as the Poet has said somewhere, "Simplicity is the physiognomy of perfection."

And has it not always been so? The prophet or the poet has found himself, while passing through the corridors of history, side by side with the priest or the ploughman. In our times the priest has failed to fulfil his holy vocation and the prophet has not as yet appeared. In their place, however, we have witnessed the sublime spectacle of the poet and the ploughman travelling together to the Temple of Truth. And Truth has generally been approached along the avenues of *anand*—joy—and asceticism. This may be the explanation of the observation which the Poet made on one occasion: "Santiniketan represents the *anand* of Truth; Sabarmati, the *tapasya* of Truth." And is not Truth the Beautiful Bird with two wings or the Tree with two birds sitting on its branches?

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg, 'Phone 33-1654

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Received Shipment of Genuine Fireworks "Kwong Man Lung" Brand. Order Your Requirements Now.

Imported Screw Cap Neck 3½" Diameter Mouth Pickle Jars

½ Gallon	95c	each	F.O.R. DURBAN
1 "	R1-25	"	"
2 "	R2-00	"	"
3 "	R3-50	"	"
4 "	R4-50	"	"

PACKING EXTRA. CASH WITH ORDER ONLY.

155-7 WARWICK AVENUE,

P.O. BOX 1250. - DURBAN.

Printed and published by Mrs Sushila Gandhi at the International Printing Press, Phoenix. Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban. Natal

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

No. 15—Vol.-LIX.

Friday,

21st April, 1961

Phone: Mount Edgecombe 30.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 4 Cents

INDIAN OPINION

ઇન્ડીયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

SOUTH AFRICAN LIBRARY 25 APR 1961 SUID-AFRIKAANSE BIBLIOTEEK

*

"હે પ્રભો! જો અધિકાર આપવો હોય તો એકજ અધિકાર આપ-: મનુષ્યની પાસે એક પણ અધિકાર મેળવવાની જરૂર ન રહે એ અધિકાર આપ."

—સંત ફ્રાન્સીસ.

પુસ્તક ૫૯ મું—અંક ૧૫ | તા. ૨૧ એપ્રીલ, ૧૯૬૧. | છુટક નકલ સેન્ટ. ૪

દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપર ઝઝૂમતો વંટોળ

કોમનવેલ્થ સભા પછી દ. આફ્રિકા ઉપર જે પ્રહારો થયા તે કેવળ શાબ્દિક હતાં. મોટી મુડી બહાર ગઇ અને જોહાનીસબર્ગ સ્ટોક એક્સચેન્જના ભાવો ગગડયા. આ ઉપરાંત નાઇજીરીઆએ વેપારી બહિષ્કારની જાહેરાત કરી તે ઉપરાંત કંઇ ખાસ બન્યું નહિ.

હજુ સુધી કોઇ પણ વેપારી કરારો તુટયા નથી; કોઇ પણ જાતના પ્રતિબંધો મુકાયા નથી; સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકામાં કોઇ ફરફાર આવ્યું નથી. ઉત્તર આફ્રિકામાં પેન આફ્રિકનીસ્ટ સમીતી મળી અને જે ઠરાવો બંદરો, વિમાનગૃહો અને રાજદ્વારી સંબંધો વિષે થયા તેઓનું પાલન થયું નથી. જે મુડી બહાર જઇ રહી છે તે પણ પ્રતિબંધોના કારણે નહિ, પરંતુ વ્યક્તિગત મુડી રોકનારાઓના ભયના કારણે!

અત્યાર સુધી જે થયું છે તે કેવળ શાબ્દિક છે. યુનોમાં સખત ઠરાવો થયા અને ધમકીઓ અપાઇ તે સિવાય કોઇ વિશિષ્ટ થયું નથી. આ શાબ્દિક પ્રહારોથી નેશનાલીસ્ટ સરકાર ગભરાઇ ઉઠી છે; અને ફરવુઅડે જાહેર પણ કર્યું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સ્થિતિ ખરાબ છે.

ધારો ત્યારે, જો સ્પષ્ટ આંતરરાષ્ટ્રીય પગલાં દક્ષિણ આફ્રિકા વિરુદ્ધ લેવાય તો, એની પરિસ્થિતિ કેવી બનશે? કેવળ શાબ્દિક પ્રહારોથી નેશનાલીસ્ટો વચ્ચે ભયની લાગણી પ્રસરી ઉઠી ત્યારે ખરેખર આંતરરાષ્ટ્રીય પગલાં લેવાઇ તો નેશનાલીસ્ટોની પરિસ્થિતિ કેવી બનશે એ વિચારવા જેવો પ્રશ્ન છે.

'ડાય ટ્રાંસવાલર' અબરાઇને ખ્લાયદા પણાની નીતિને આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રશ્ન હોવાનો દાવો કર્યો છે. આ ઇલાયદા-પણાની નીતિને અંગેરીક લો હંમેશા ગૃહનો પ્રશ્ન હોવાનો દાવો કરતા. આજ 'ડાય ટ્રાંસવાલર' નેશનાલીસ્ટ છાપું છે. એ આજે સરકારને ચેતવણી આપી રહ્યું છે. અને 'ડાય બર્ગર' વિજય ઉત્સાહથી પોકારી ઉઠયું છે 'મેં ન હતું કહ્યું!' હવે તે વધુ ઉત્સાહથી નેશનાલીસ્ટોને કહે છે કે ઇલાયદાપણાની નીતિમાં રાહત લાવો.

આ ઉત્ક્રાંતિમાં વિરોધ પક્ષના નેતા સર ડી વીલીયર્સ ગ્રાફને 'કોમી સમવાય-તંત્ર'ની યોજના મળી આવી છે; અને નેશનાલીસ્ટો પણ એ યોજના તરફ લક્ષ આપી રહ્યાં છે, અને અમુક તો સલાહ પણ આપી રહ્યાં છે. આમ સર ડીવીલીયર્સ ગ્રાફનું વર્ચસ્વ પણ વધવા માંડયું છે.

એક પણ પ્રતિબંધનો અમલ થયા વિના અને એક પણ દક્ષીણ આફ્રિકાની માલ ભરેલી બોટ પાછી આવ્યા વિના આ બધું થયું. જે દિવસે આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણે પ્રતિબંધ મૂકાય અને ધબાણ થાય ત્યારે દક્ષીણ આ-ફ્રિકાની જોવા જેવી સ્થિતિ થશે. અને એ થશેજ એમાં સંશય નથી.

આપણી સામે રસપ્રદ પ્રશ્ન એ છે કે આ બધા આંતરરાષ્ટ્રીય દબાણો અને પ્રતિબંધો સરકારની નીતિને બદલવા શક્તિમાન બનશે કે નહિ?

ડૉ. ફરવુઅર્ડને લાગે વળગે ત્યાં સુધી તેઓ પત્થરસમ ઉભા છે. એની જાહેરાત પણ ડૉ. ફરવુઅર્ડે કરી છે. કોમી પ્રશ્નોને લગતી ઘણી યોજનાઓ ડૉ. ફરવુઅર્ડ પાસે હોવાનું મનાઇ છે. એ યોજનાઓ બીન-ગોરાઓને લાગે વળગે ત્યાં સુધી રાહતના નથી પણ સખ્તાઇના છે.

યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં કલર્ડોને પ્રતિ-નિધિત્વ આપવાને બદલે ડૉ. ફરવુઅર્ડે એવી યોજના શોધી કાઢી છે કે જેના થી રાજ્યની અંદર રાજ્ય સ્થપાશે અને કલર્ડો પોતાના એ રાજ્યમાં પોતાની સરકાર સ્થાપી શકશે.

આ તે કેવી વિચિત્ર વાત!

પાર્લામેન્ટનો અર્થજ છે સર્વોપરી સત્તા. શું એ કલર્ડ પાર્લામેન્ટ સર્વોપરી ગણાશે, અને તે પણ એજ ભૌગોલિક વિસ્તારમાં જ્યાં યુનીયન પાર્લામેન્ટ છે? નહિજ તો! આ જાતની વિચિત્ર વાતથી તો માણસ મૂંઝી જાય.

આફ્રિકનો માટે જે પ્રાદેશિક સત્તા-ધીશો આફ્રિકન વિસ્તારોમાં સ્થાપ્યા છે તેઓને મી. ડી. વેટ નેલ અંતર્ગત 'પ્રધાન મંડળ' તરીકે વર્ણવે છે.

આ તો વધુ વિચિત્ર વાત થઇને!

આવી વિચિત્ર વાતો કરવા કરતાં તો ડીવેટનેલે પોન્ડોલેન્ડમાંથી કટોકટી નો ધારો જે ૭ માસથી પોન્ડોવાસી ઓ ઉપર લદાયો છે તે દુર કરવો જોઇએ.

વિરોધ પક્ષોના ધારાસભ્યો પણ નેશનાલીસ્ટો સાથે માથાકુટ કરવા માંગતા નથી. તેઓ પણ જાણી ગયા છે કે પ્રવચનનો સમય હવે ગયો છે, કાર્ય એજ માત્ર એક ઉપાય છે.

ફરવુઅર્ડના રાજ્ય ઉપર જે દબાણો થશે' એજ એક માત્ર ઉપાય છે જેના થી એની પડતી આવશે. એ દબાણો બાહ્ય તેમજ આંતરિક હોવા જોઇએ. નેશનાલીસ્ટો વચ્ચે એ દબાણો અને પ્રતિબંધોથી એવી ફાટફુટ પડશે કે એ આખી સંસ્થાની પડતી આવશે. એ જો થાય તો તે ધારાસભાની બહાર ના દબાણથીજ થશે.

આ સરકારની પડતી લાવવામાં ત્રણ જાતના દબાણોનો ઉપયોગ થશે.

આંતરિક દબાણ, તે આવશે બીન-ગોરાઓ તરફથી, અને બાહ્ય દબાણ તે આવશે વિશ્વના રાષ્ટ્રો તરફથી, જે પોતાની અંગત રીતે યા સંયુક્ત રીતે દબાણ લાવશે. અને ત્રીજી રીતે પણ દબાણ થશે, અને તે છે આ દેશના માનવહક્કમાં માનનારા ગોરાઓ, જેઓ બીન-ગોરાઓને સાથ આપી એમના કાર્યને સફળતા અપાવવામાં મદદ કરશે.

આ દબાણો થાય ત્યારે બીન-ગોરા ઓ ઉપર જાત જાતના આરોપો મુકાશે અને હજારો જેલના દરવાજા પાછળ પહોંચી જશે. છતાં પણ એ લડશે. પ્રથમ જ વાર કલર્ડો, આફ્રિકનો અને હિંદીઓને સાથ આપવા બહાર આવ્યા છે. "અને આ ત્રણ કોમ જો સંપીને અહિંસક પગલાં લઇ તો ઘણુંયે થશે. આ બીન-ગોરાઓ કાયદેસર રીતે કંઇજ કરી શકે એમ નથી, એથી તો તેમને માટે અહિંસક પગલાં સારા છે.

બાહ્ય દબાણથી આ દેશની આર્થિક સ્થિતિમાં મોટો ફેરફાર થશે. મુડી રોકાણ બંધ થશે, વેપારો ઉપર પ્રતિ-બંધો મૂકાશે, વિમાનો બીજા દેશોના હવાઇ મથકો ઉપર ઉતરી શકશે નહિ, વહાણો આ દેશનો માલ લઇ જશે નહિ, એવા જાત જાતના પ્રતિબંધોથી આ દેશની પાયમાલી નોંધાશે અને સરકારને નમતું આપવું પડશે.

આ દેશના ગોરાઓ પણ સરકારની બુદ્ધિ ઠેકાણે લાવવામાં મોટી મદદ આપી શકે એમ છે. તેઓ પણ બીન-ગોરાઓને બીન-કોમી રાષ્ટ્રીય સભા (National Convention) બોલા-વવામાં મદદ કરી શકે છે. આ બીન-કોમી રાષ્ટ્રીય સભાની માગણી આ દેશના લોકો કરે છે અને એમાં છે આફ્રિકનો, કલર્ડો, હિંદીઓ અને સમભાવી ગોરાઓનો સાથ. આ તો દેશની માંગણી છે.

આવતે મહિને જ્યારે રીપબ્લીકની જાહેરાત થાય ત્યારે આફ્રિકનો, કલર્ડો અને હિંદીઓ એનો વિરોધ કરવા માટે યોજનાઓ ઘડી રહ્યા હોવાનું મનાય છે. કદાચ ત્રણ દિવસ સુધી હડતાળ ઉપર ઉતરવા માટે લોકો પાસે માંગણી થશે એવી વાત પણ સંભળાય છે. લોકો એ વખતે શાંત રહી કોઇની લાગણી ન દુઃખે એમ કરવું જોઇએ. લોકોએ એ પણ ભુલવું ન જોઇએ કે ત્યાગ વિના સાચું સુખ નથી.

મી. રાઉલી આરનસ્ટાઇન ઉપર ધમકીનો પત્ર

ગયે અઠવાડીયે 'કલુ કલુક્ષ કલાન' ના નામે કોઇએ એક પત્ર મી. રાઉલી આરનસ્ટાઇન ઉપર લખ્યો હતો. તેમાં મી. આરનસ્ટાઇન અને મીસીસ આરનસ્ટાઇનને મારી નાંખવાની ધમકી હતી. મી. આરનસ્ટાઇન બિન-ગોરા-ઓનો પક્ષ લઇ માનવ હક્કની માગણી કરી રહ્યાં છે એથી કોઇ અદેખાઇથી પ્રેરાઇ આ પત્ર લખવા તત્પર બન્યું હશે. 'સન્ડે ટાઇમ્સ'ના ખબરપત્રીએ 'કલુ કલુક્ષ કલાન'ના વડાને આ વિષે પુછપરછ કરી હતી. પણ આ લોકો તરફથી એ પત્ર લખાયો હોય એમ જણાતો નથી.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૧ એપ્રીલ, ૧૯૬૧.

અર્થ વગરના આરોપો

દક્ષિણ આફ્રિકાની કોમનવેલ્થમાં રહેવાની અરજી ખેંચી લીધા પછી ડૉ. ફરવુઅર્ડે જે જે દેશોએ ઇલાયદાપણાની નીતિ સામે પ્રહારો કર્યા હતાં, તેઓને અપ્રમાણિક કહ્યાં છે. તેઓનું કહેવું એમ છે કે આજ દેશો પોતાના દેશોમાં ભેદભાવની નીતિ રાખી, હવે આંખ આડા કાન કરે છે. તે વખતથી હજુ સુધી પણ—ડૉ. ફરવુઅર્ડ વારંવાર ભારતમાં અને આફ્રિકાના રાષ્ટ્રોમાં ભેદભાવની નીતિ હોવાનો દાવો કર્યે જાય છે. આ અઠવાડીઆ દરમ્યાન એરીક લો જેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના એક ભોટ ક્ષમા-યાચક છે, તેમણે ઓસ્ટ્રેલીઆ-વાસીઓ અને કેનેડા-વાસીઓ ભેદભાવની નીતિ રાખનારા છે એમ પાર્લામેન્ટના સભ્યો પર ઠસાવવા પ્રયત્ન કર્યો છે—ભારતની પણ તેમણે એવી જ ટીકા કરી. કેનેડા, ઓસ્ટ્રેલીઆ અને ભારતમાં કદાચ ભેદભાવની નીતિ હશે, પરંતુ તે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરખામણીમાં નહિ જેવીજ છે. કેનેડા અને ઓસ્ટ્રેલીઆમાં એવી કંઇ મોટી બીન-ગોરાઓની વસ્તી નથી, કે જે લોકોનું ધ્યાન ખેંચે. આ દેશોમાં ઇલાયદાપણાના કાયદા જેવા કાયદાઓ નથી. આ બન્ને દેશોના મળ-વતનીઓની જરૂરિયાતને દક્ષિણ આફ્રિકાના બિન-ગોરાઓની જરૂરિયાત સાથે સરખાવી શકાય એમ નથી. અમને આ બન્ને દેશોના ભેદભાવ વિષે કંઈજ પડી નથી, પરંતુ ભારત પ્રત્યે જે આરોપો મૂકાયા છે તેની અમને પડી છે.

જ્યારે ડૉ. ફરવુઅર્ડ અને એરીક લો, ભારત ભેદભાવની નીતિ રાખે છે એમ કહે છે ત્યારે તેઓના મનમાં ભારતની 'વર્ણ-પદ્ધતિ અને મુસલમાન લઘુમતીનો ખ્યાલ હોવો જોઇએ. ભારતની વર્ણ-પદ્ધતિ એ એક ભારરૂપ પ્રશ્ન છે, પરંતુ જ્યારથી ભારત સ્વતંત્ર થયું છે ત્યારથી તે, વર્ણ-પદ્ધતિની નાબુદી માટે સખત પગલાં લઈ રહ્યું છે. હિંદી જીવનમાંથી આ પદ્ધતિ દૂર કરવા માટે કાયદાઓ ઘડાયા છે. એક વસ્તુ યાદ રાખવા જેવી છે અને તે એ કે બ્રિટીશ સત્તા દરમીયાન બ્રીટીશોએ આ પદ્ધતિને પ્રેરણા આપી હતી; જેથી તેઓ સુખેથી રાજ્ય કરી શકે. આમ લગભગ ૨૦૦ વરસો સુધી ચાલ્યું, તેથી એમ કહી શકાય કે આ વર્ણ-પદ્ધતિનો દોષ બ્રીટીશોનો છે. જ્યારે બ્રીટીશો રાજ્ય કરતાં હતાં ત્યારે ઘણા હિંદીઓ અને તેમાંયે પૂ. મહાત્મા ગાંધીજી ખાસ કરીને આ પદ્ધતિ સામે સખ્તાઇથી બોલ્યાં અને વર્ત્યા હતાં. પુ. ગાંધીજીને લોકો ભારતને મુક્તિ અપાવનાર તરીકે યાદ કરે છે; એ છતાં, ભુલવું ન જોઇએ કે હિંદુ-ધર્મમાં દ્રઢપણે માનનારાઓ સામે પૂ. ગાંધીજીએ એકલે હાથે મોરચો માંડયો હતો, કે જેથી જૂની વર્ણ-પદ્ધતિ દૂર થાય. ભારત સ્વતંત્ર થયું કે તરતજ આ વર્ણ-પદ્ધતિ દૂર કરવા માટે કાયદાઓ ઘડી, તે આ છેલ્લાં તેર વર્ષથી એ યોજનામાં ખૂબ જ આગળ વધ્યું છે. એ પણ યાદ રાખવા જેવું છે કે હજારો વરસથી સ્થપાયેલી વર્ણ-પદ્ધતિ એક રાતમાંજ બદલાય નહિ જાય! આ વર્ણ-પદ્ધતિને ટેકો આપનારા કંઇ કાયદા નથી. આજે ભારતમાં જે વર્ણ-પદ્ધતિ છે, તે કેવળ સામાજીક છે. લોકોના જીવનમાં એ જોવામાં આવે છે, પણ દેશના કાયદાઓમાં નહિ. દેશના અમુક ભાગોમાં આ નીચા કહેવાતા વર્ણ-ના લોકોને, ખાસ લાભો એટલા બધા મળે છે કે ઉંચા કહેવાતા વર્ણના લોકો તેઓની સાથે ભળી જવામાં લાભદાયી સમજે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની અંદર પરિસ્થિતિ તદ્દન જૂદી છે. ભેદભાવની નીતિને કાયદાનો ટેકો છે, અને લોકો ઉપર કાયદાના દબાણથી ભેદભાવ કરાઈ છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઇલાયદાપણાની નીતિને દેશના કાયદાનો ટેકો છે, જ્યારે ભારતમાં વર્ણ-પદ્ધતિ દૂર કરવા માટે દેશના કાયદાનો ટેકો છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં બીન-ગોરાને પ્રાથમિક હકકો કાયદાથી અપાતાં નથી; જ્યારે ભારતમાં નીચા કહેવાતા વર્ણના લોકોને ખાસ હકકો કાયદાથી અપાઇ છે. ભારતના લોકો, ગમે તે વર્ણ, પંથ કે રંગના હોવાં છતાં સર્વમય મત્તાધિકાર ભોગવે છે; જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં કેવળ ગોરાઓ મત્તાધિકાર ભોગવે છે. ભારતના મુસલમાનો ધાર્મીક અને રાજકીય સ્વતંત્રતા ભોગવે છે. 'ખાનગી-જીવનમાં ભેદભાવ હોય એ સંભવિત છે; પરંતુ દેશનો કાયદો મુસલમાનો ઉપર કોઇપણ પ્રતિબંધ મૂકતો નથી.' તેઓ જ્યાં રહેવા ઇચ્છે છે ત્યાં રહી શકે છે. જ્યારે આ બધી વસ્તુઓ ઉપર દ્રષ્ટિ ફેરવીએ ત્યારે વડા પ્રધાન અને એરીક લો ભારત અમુક લોકો સામે ભેદભાવ રાખે છે એવો જે આરોપ મૂકે છે, તે વાહિયાત લાગે છે. ઇલાયદાપણાની નીતિને વિશ્વમાં કોઇ આવકારશે નહિ.

સ્વાગતની તઈયારીનું વિવરણ

[ગુરૂદેવ ટાગોરની 'સ્વાગતની તઇયારી' (અન્ય આપ્યું છે) કથામાં સમાયેલું ગૂઢ રહસ્ય કાકાસાહેબ કાલેલકર નીચે પ્રમાણે સમજાવે છે, તે અમે વાચકો સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ.]

રવિબાબુએ જીવન દેવતાની આયુષ્ય-ભર ઉપાસના કરી. એથી અનેકવિધ દર્શન થયું. જેમ નરસિંહ મહેતાને એક રાતે શ્રીકૃષ્ણનો રાસ જોવાનો મળ્યો અને પછી રાસલીલાનું વર્ણન અને તેનું મહાત્મ્ય જીંદગી સુધી તેણે ગાયા કર્યું, તેજ પ્રમાણે રવિબાબુએ પોતાના અસંખ્ય ગીતોમાં, અનેક નાટકોમાં, રૂપક કથાઓમાં અને પ્રવચનોમાં પોતાના આરાધ્ય દેવનું વિવિધ રૂપે વર્ણન કર્યું છે.

જગતના નિર નિરાળાં રાષ્ટ્રોને રવિબાબુ કહે છે: ભાઇઓ! તમે માર્ગ ચૂકયા છો. તમારૂ જીવન દર્શન યથાર્થ નથી. જીવન તમને લાગે છે એવું જટીલ નથી. કુટીલ તો નથીજ નથી. ખોટે રસ્તે ચઢીને તમે તમારી સાધના જટીલ બનાવી મુકી છે. એથી જ તમને લાગે છે કે જીવનદેવતા પણ ગૂઢ છે, તમારી ઉપાસનાની રીતથી જીવનદેવતાને પ્રસન્ન થવાનું તો બાજુએ રહ્યું પરંતુ તેને ગૂંગળામણ થાય છે.

પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિ વિશ્વ વિજયી થતી જોઇને આપણે ચકિત થઈ ગયા. પાશ્ચાત્યોનું તો માથુંજ ફરી ગયું. સર્વત્ર આ દશા હતી એવા કાળે આ બધો આડંબર પોકળ છે, આ બધી ધમાચકડી દારૂના નશા જેવી છે એમ જગત આગળ કહેવાની જે થોડા મહાનુભાવોએ હિંમત કરી તેમાના જ એક રવિબાબુ છે. 'મુક્ત ધારા' વગેરે તેમના નાટકોમાં તો આ સંદેશ છેજ પણ તેમના કેટલાયે પ્રવચનોમાં પણ આજ વાત તેમણે સ્પષ્ટ રીતે કરી છે. ગીતાંજલી, નૈવેધ વગેરે કવિતા સંગ્રહોમાં પણ આજ અર્થનાં ગીતો મળશે.

'સ્વાગત' (આગમનની) આ રૂપકાત્મક સંભાષણનો ભાવાર્થ ઉપર જણાવેલા તેમના સાહિત્યના પરિશીલનમાંથી સહજ ધ્યાનમાં આવે છે. એમાં કવિએ પોતાને પોતાના અથવા માનવજાતિના મનથી અલગ કલ્પીને વાત કરી છે. મન ભૌતિક સંસ્કૃતિ વધારવા પાછળ પડ્યું છે. શકિત વધારો સંપત્તિ વધારો, અંદરનો સરંજામ વધારો, વધાર્યો જાઓ, વધારવામાં કશી યે ઉણપ ન રાખશો, મર્યાદા ન બાંધશો.

પણ એ બધું શાને માટે એવું જો, તેને-મનને પુછવામાં આવે તો જવાબ મળશે કે "તે ન પુછશો."

પાશ્ચાત્યોએ અર્થશાસ્ત્ર, સમાજ શાસ્ત્ર, રાજકારણ, બધાં શાસ્ત્રો વધાર્યાં, વિજ્ઞાનની મદદથી પ્રકૃતિ પર વિજય મેળવ્યો, પરંતુ એવડો મોટો દિગ્વિજય મેળવીને સુદ્ધાં એ બધું શાને માટે એનો કંઇ સંતોષકારક વિચાર તેણે કર્યો નહીં.

કોઇ કોઇ વાર શંકા થાય છે કે એ સંસ્કૃતિને જીવન રહસ્ય સમજાયુંજ નથી. પણ તેનો સર્વત્ર દેખાતો ભવ્ય વિસ્તાર, તેનું સામર્થ્ય, અને કામગીરી એ બધું જોઇને આપણે મૂર્ખ છીએ અને તેથી આ બધું સમજાતું નથી એમ પણ કયારેક લાગે છે. આટલી મોટી સાધના, આવી જંગી તૈયારી, આ વ્યાપક કૌશલ્ય એ બધું નકામું કેમ હોઇ શકે? પણ જે વાત વિજ્ઞાનને સમજાતી નથી, તત્ત્વજ્ઞાન જેનું રહસ્ય ઉકેલી શકતું નથી તે કવિને આપોઆપ સમજાય છે. કવિએ મનની (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૧૫)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

વિજ્ઞાન વિકાસ સાથે ખાનગી ઉદ્યોગોનું ધ્યેય શું હોવું ઘટે?

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ કહ્યું હતું કે વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના વિકાસથી જે નવી તાકાત જન્મે છે તે, અદ્યતન સમાજ સમાજવાદી ધોરણે વિકસે છે અને જાહેર મિલ્કત વિસ્તૃત થતી જાય છે તેવા સમાજમાં ખાનગી ઉદ્યોગોનો સંબંધ જાહેર હેતુ માટે હોવો જોઇએ.

ભારતીય વ્યાપાર ને ઉદ્યોગ મહામંડળના વાર્ષીક અધિવેશનનું ઉદ્ઘાટન કરતાં શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે સમાજનો વિકાસ થાય તેમ રસ્તાઓ અને પુલો જેવી જાહેર મિલ્કતો વધે છે અને તે કોઇની ખાનગી માલીકીની અથવા અંગત માલિકીની બનતી નથી, પરંતુ જાહેર માલીકીની બને છે. આમ તે સમગ્ર સમાજની મિલ્કત બને છે અથવા તો તે સાદા સ્વરૂપનો સામ્યવાદ છે. વિજ્ઞાનના વિકાસ સાથે ખાનગીક્ષેત્રને માટે પણ કામગીરીની વધુ તકો મળે છે, પરંતુ તેના ઉપર અંકુશ હોવો જોઇએ. વિશ્વમાં ભાગ્યેજ કોઇ રાષ્ટ્ર એવું હશે કે જ્યાં ખાનગી ઉદ્યોગો ઉપર અંકુશ નહિ હોય. અમેરિકા કે જે મોટા પાયા ઉપર વિકસેલો મૂડીવાદી દેશ છે ત્યાં પણ ખાનગી ઇજારા શાહી ઉપર અંકુશ છે. અમેરિકાને પણ ઇજારાઓ, ટ્રસ્ટો અને જુથોના ઉપર અંકુશો રાખવાની વાતો કરવી પડે છે. આ એક જરૂરી વસ્તુ છે નહિ તો સામાજીક ગેરવ્યવસ્થા સર્જાય.

આ અધિવેશનમાં પ્રધાનો, આયોજનના સભ્યો અને રાષ્ટ્રના અગ્રગણ્ય ઉદ્યોગપતિઓએ હાજરી આપી હતી.

આંતરરાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતિનો ટુંકો ઉલ્લેખ કરીને તેમણે કહ્યું કે જો વિશ્વ વિગ્રહ થશે તો ભારત તેમાંથી બચી જશે એમ ચોકકસપણે માની લેતા નહિ. આપણે તેમાંથી બચી જઇએ તેવી શકયતાઓ છે, પરંતુ તે શકયતાઓને ચોકકસ માની લેતા નહિ.

મહામંડળના પ્રમુખ શ્રી એ. એમ. મુરગાપ્પા ચેટ્ટીઆરે, ત્રીજી યોજનામાં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં ૨૮ ટકા રોકાણ કરવાનું નકકી થયું છે તેને બદલે ૪૦ ટકા રોકાણ કરવાની માગણી કરી હતી.

ભારતનું ક્રુડ ઓઇલ સાફ કરી આપવાનો વિદેશી કંપનીઓનો ઇન્કાર

નવી દિલ્હી: ભારત સરકાર અને ત્રણ વિદેશી તેલ કંપનીઓ વચ્ચે ક્રુડ ઓઇલને શુદ્ધ કરવાના પ્રશ્ન અંગે ચાલતી વાટાઘાટોમાં મડાગાંઠ ઉભી થઇ છે.

આધારભૂત રીતે જાણવા મળે છે કે કંપનીઓએ તેમની રીફાઇનરીઓમાં ક્રુડ ઓઇલ શુદ્ધ કરી આપવાનો ઇન્કાર કર્યો છે. આ માટે તેમણે એવું કારણ આપ્યું છે કે હાલમાં તેઓ એટલો બધો જથ્થો શુદ્ધ કરે છે કે હવે નવો જથ્થો શુદ્ધ કરી આપવાની સ્થિતિમાં તેમની રીફાઇનરીઓ નથી. જો કે આ કારણ સરકારને ગળે ઉતર્યું નથી.

અંકલેશ્વરના તેલ કુવાઓમાંથી થોડાક મહીનાઓમાં જ કાઢવામાં આવનારા ક્રુડ ઓઇલને શુદ્ધ કરવા માટે સરકારે આ કંપનીઓને જણાવ્યું હતું.

ખંભાત ખાતે જાહેર ક્ષેત્રમાં નંખાનારી રીફાઇનરીને શરૂ થતાં ત્રણ કે ચાર વર્ષ લાગવાનો સંભવ છે.

ખાનગી ક્ષેત્રમાંની રીફાઇનરીઓના સંચાલકોએ સરકારને જણાવ્યું હતું કે તેઓ સોવિયેટ સંઘમાંથી આયાત કરાનારો ક્રુડ ઓઇલનો જથ્થો શુદ્ધ નહિ કરે, પરંતુ ભારતમાંથી મળેલા ક્રુડ ઓઇલને શુદ્ધ કરી આપશે.

તેમના વલણમાં કંપનીઓએ હવે જે પલ્ટો કર્યો છે તેમાંથી જાહેર ક્ષેત્રનું તેલ ઉત્પાદન કાર્ય વિલંબાશે. સરકાર આ રીફાઇનરીઓ પર દબાણ કરવાની સ્થિતિમાં નથી.

કાલટેકસ કંપનીએ પણ સ્વૈચ્છીક કાપ મુકવાની યા તો કરાર મુજબ કંપનીઓને અપાયેલ પ્રોટેકશન ડયુટી પાછી વાળવાના સરકારના સુચનનો ઇન્કાર કર્યો છે.

બર્મા શેલ અને સ્ટાન્ડર્ડ વેકયુમ કંપનીઓ સરકારના સુચન સાથે સંમત થઇ છે.

પેમ્બામાં તેલના કુવા!

ઝાંઝીબાર નજીકના પેમ્બા ટાપુ ઉપર તેલ નીકળવાની શકયતા દેખાતાં એ ટાપુ ઉપર કુવા ખોદવાનું કામ આ વર્ષની આખર પહેલાં શરૂ થઇ જશે. ઝાંઝીબારની બી પી શેલ પેટ્રોલીયમ ડેવલપમેન્ટ કંપનીએ આ માટેની બધી સામગ્રી અને સાધનો જમે કરવા માંડયાં છે; અને કુવા ખોદવાનું ડ્રીલીંગનું કામ ચોકકસ રીતે ડીસેમ્બર માસમાં શરૂ થશે એમ એ કંપનીના એક મોવડીએ દારેસલામમાં જાહેર કર્યું છે.

સુરત નજીક મોટું તેલક્ષેત્ર

અંકલેશ્વર: સુરત જીલ્લામાં કીમથી રાંદેર; અને રાંદેરથી ભગવાદાંડી, ભગવાદાંડીથી કીમ સુધીના ત્રિકોણમાં ૭૦ માઇલની તેલપટ્ટી મળી આવી છે. સુરત મોટું તેલક્ષેત્ર બનવાના અને મે માસમાં ડ્રીલીંગ કામ ચાલુ થવાના વિશ્વાસપાત્ર સાધનો દ્વારા સમાચાર મળે છે.

સુરતથી ત્રણ માઇલ સુધી પશ્ચીમે રાંદેરથી ભગવાદાંડી–ભગવાદાંડીથી કીમ–રાંદેરનાં ત્રીકોણમાં ઘણાં પીન-પોઇંટો નકકી થયાનું જાણવા મળે છે.

પ્રથમ રશીયન રીંગ સુરત ખાતે ખસેડવાના હુકમો અપાઈ ગયા છે અને તે અંગેનો સ્ટાફ પણ બદલાશે.

રાંદેર પાસે કે કીમ પાસે પ્રથમ કુવાનું શારકામ થવાનું નકકી થયું છે. ખાસ કરીને પ્રથમ કુવાનું શારકામ કીમ પાસે કરવાનું વિચારાઇ રહ્યું છે.

સુરતની તેલપટી અને અંકલેશ્વરની તેલપટી જુદી જુદી હોવાનું જાણવા મળે છે. પ્રથમ કુવાનું શારકામ રશિયન રીગથી થશે. અંકલેશ્વર ખાતે જે ઉંડુ ડ્રીલીંગ કરે છે જેણે કુવા નં. ૧માંથી તેલ કાઢયું હતું. તે રીગ સુરત ખાતે ખસેડાવાના સત્તાવાર સમાચારો જાણવા મળ્યા છે.

સુરત ખાતે એક કુવાનું કામ શરૂ કર્યા બાદ અહીં પણ ઓઇલ એન્ડ નેચરલ ગેસ કમિશનની ઓફીસો અને ગોડાઉનો ચાલુ કરાવાના સમાચાર જાણવા મળ્યા છે. પ્રથમ કુવાનું શુભ પરિણામ આવેથી સુરત પ્રોજેકટ નકકી થવા માટેનાં ચક્રો ગતિમાન થયા છે.

સ્વાગતની તઇયારીનું વિવરણ

(૧૧૪ પાનાનું અનુસંધાન)

તાબેદારી સ્વીકારેલી હોવાથી મન કહે તેવી વેઠ તે કરતો રહ્યો. પણ મનની શંકા અને એક અજ્ઞાત શ્રદ્ધાને તેણે કયારેય વિસારી નહોતી મુકી. અંતે રાત્રી વિતિ ગઇ ને અરૂણોદય થયો. એ સમયે શું દેખાયું ને શું શું મળ્યું? શુક્રનો ઝગમગતો તારો, પારિજાતકનું ફુલ, પ્રભાતના આગમનથી ઉત્સાહમાં આવી ગયેલ પાંખો ફફડાવીને કલકલ કરતું ને ઉડવાની તઇયારી કરતું પંખી અને આ બધા સાથે અભેદ ભાવ અનુભવતું રમતિયાળ બાળક.

સૌનેજ આશ્ચર્ય થયું. આટ-આટલા દિવસની આ ભવ્ય તઇયારી પછી આ અતિ સામાન્ય અને નિત્ય પરિચિત વસ્તુઓ અને તેનું સ્વાગત! વિજળીનો કડકડાટ થયો નહીં. ધરતીકંપ થયો નહીં, ધુમકેતુ ઉગ્યો નથી. આકાશ પાતાળ એક નથી થયાં. પ્રભાત ઉગે છે તેમ ઉગ્યું. ફુલો ખીલે છે તેમ ખીલ્યાં પંખીઓ પાંખ પસારીને ઉડે છે તેમ ઉડયાં. અને તો પણ અંતરના ઉંડાણમાં આશાનો સંચાર થયો. શુભ પરિવર્તન થયું છે એમ લાગ્યું. નવીન પ્રાણનો જન્મ થયો છે. અને એ બધું આજ સુધી ઘમારતો અને સામાન સરંજામ માટે કરેલી ધમાલની મદદથી નહીં. પરંતુ એ ઇમરત સવેળા જમીનદોસ્ત કરી તેથી જ મળ્યુ! આંધળીઆં કરીને કરેલી તઇયારી કશી કામ ન લાગી.

આજ કાલની આત્મ વિમુખ, જીવનદ્રોહી અને જટીલ સંસ્કૃતિ ગમે તેટલી વ્યાપક બને તોયે તેનો આવોજ અંત આવવાનો છે. એને જમીનદોસ્ત કર્યા પછીજ એના કીંમતી ખાતરમાંથી નિત્ય નૂતન સંસ્કૃતિ ખીલી ઉઠશે.

ખાસ દરખાસ્ત: હિંદની અગરબત્તી
(વહાણમાં આવેલો તાજો માલ)
ક્રિસમસ અને નવા વરસ માટે આવેલો તાજો માલ અમે સહર્ષ જનતા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ.
અગરબત્તી–ફેરમબોર્ડ–પ્લાસ્ટીક, રોલ્ડગોલ્ડ અને ચાંદીની બંગડીઓ. નવીન ઘરેણાં અને માથાની ચીજો. ટીકડીઓ, ડાયોમોન્ટીસ અને ઝાલર. મુરાદીબાદી વાસણો અને ફેન્સી ગુડસ.
ટ્રેડરો અને હોકરો માટે અમે ખાસ માલ રાખીએ છીએ અને ખાસ ધ્યાન પણ આપીએ છીએ. આપ જયારે આવતે વખતે ડરબન આવો ત્યારે અમારી મુલાકાત લ્યો.
એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ
ડાઇરેકટ ઈમ્પોર્ટસ અને હોલસેલ મરચન્ટસ
૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, — (હુસેન્સ બીલ્ડીંગ) — ફોન ૨૭૩૪૬ — ડરબન.
અમારૂ પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

એક કથા

સ્વાગતની તૈયારી

લેખક : સ્વ. રવિન્દ્રનાથ ટાગોર

તૈયારીની ધમાલ મચી રહી છે. એ તૈયારી શાને માટે છે એનો શાંતિથી વિચાર કરવા જેટલી પણ નવરાશ નથી. કામની આ ધમાલ વચ્ચે પણ મેં મનને પૂછ્યું: 'કોઇ આવવાનું છે કે શું?'

મન બોલ્યું 'અરે! ચુપ રહે. મારે જગ્યાનો કબજો લેવાનો છે. માલ સામાનની વ્યવસ્થા કરવાની છે. મોટું મકાન બાંધવાનું છે. એવા સમયે નકામા પ્રશ્ન પુછીને ઘોટાળો ન કરાવીશ.'

મેં ચૂપચુપ મારૂં કામ કરવા માંડયું. વિચાર આવ્યો કે જગ્યાનો કબજો મળશે, સામાન સુમનની વ્યવસ્થા થઇ જશે, મકાન પણ બંધાઇ જશે પછી કદાચ છેવટનો જવાબ મળશે.

જગ્યા ખુબ મળી. સામાન પણ ઠીક ઠીક ગોઠવાયો. ઇમારતના સાત માળની વ્યવસ્થા થઇ ગઇ. ત્યારે મેં મનને પુછ્યું "હવે તો મારા પ્રશ્નનો ઉત્તર આપ."

મન બોલ્યું "સબુર કર. મને વખત જ નથી."

મેં પુછ્યું "હજી બીજી જગ્યા જોઇએ છે? બીજાં મકાન જોઇશે? હજી બીજો સામાન જોઇશે?"

મન બોલ્યું "હા, જોઇએ જોઇશે."

મેં પુછ્યું: હજી આ પુરતું નથી?

મન બોલ્યું: "આટલામાં શું સમાય?"

મેં પુછ્યું, "શું સમાવવાનું છે? કોણ આવવાનું છે?"

મન બોલ્યું: 'એ વાત પછી કરીશું.'

તો પણ મેં પુછ્યું "તે બહુ મોટો હશે ખરૂં ને?"

મને જવાબ આપ્યો "ખરૂં છે તે બહુ જ મોટો છે."

આટલી મોટી જગ્યા, આવડી મોટી વિશાળ ઇમારત. એ પણ તેને ચાલશે નહીં એ કેવું! આમ બબડતાં બબડતાં મેં ફરી કામ શરૂ કર્યું. દિવસ ને રાત કામ ને કામ. ખાવા પીવાનું ને રાતે ઉંઘવાનું પણ બંધ થયું. જે જુએ તે ચકિત થઇ જાય, વાહવા કરે ને કહે "કેવો કામગરો છે?"

કોણ જાણે કેમ, પણ કોઇવાર એવી શંકા થાય કે આ મૂર્ખ મનને કશી ખબર જ નહીં હોય અને એથી જ કામનું બહાનું કાઢીને જવાબ આપવા ની ટાળાટાળ કરે છે. કદી કદી એવી ઇચ્છા થાય છે કે બધું કામ બંધ કરીને કાન માંડીને સાંભળું કે રસ્તા પરથી કોઇ આવતું તો નથી ને? એવી પણ ઇચ્છા થાય છે કે, હવે ઇમારત બાંધવાની જંજાળમાં પડવાને બદલે ઘરમાં દીવો કરૂં અને સામાનસુમનની ઉકેલ કરવાને બદલે ફુલો કરમાઇ જાય એ પહેલાં એકાદ સુંદર હાર ગુંથી રાખું.

પરંતુ એવું કશું કરવાની હિંમત ન ચાલે. કારણ કે મારો મુખ્ય કારભારી છે મારૂં મન. એ રાત દિવસ હાથમાં વજનનો કાંટો અને ફુટપટી લઇને તોલવું ને લંબાઇ પહોળાઇનું માપ કાઢીને "હજી બીજું જોઇશે આટલે ચાલશે નહીં" એમ બોલ્યાજ કરે છે.

"કેમ નહીં ચાલે?"

"તે ખૂબ ખૂબ મોટો છે ને, એટલે નહીં ચાલે."

"પણ એ એવડો મોટો છે કોણ?"

કોઇવાર હું એને પકડીને બેસું છું ને કહું છું. "આવી ટાળાટાળ નહીં ચાલે. કંઇપણ કહેવું જ પડશે"

ત્યારે એ ચીડાઇ જાય છે અને ગુસ્સે થઇને કહે છે: "જવાબ આપવો જ પડશે એટલે શું? જેનું કંઇ ઠામ ઠેકાણું નથી, જેનું નામ નિશાન મળતું નથી, જેનો અર્થ સમજવો પણ મુશ્કેલ છે, એવાની વાત આમળ કરી કરીને તું મારૂં કામ બગાડી મૂકે છે. પણ જરા મારી મુશીબતો તરફ જો કેટલી અડચણો, કેટલા લડાઇ ઝઘડા, ટંટા ફિસાદ, લાકડીઓ, બરછીઓ, ભાલા, તલવાર ને સીપાઇ સપરાંથી કેવી ગરબડ મચી રહી છે એ તો જો. કડીઆ સુતાર ને મજુર, ઇંટ ચૂનો ને લાકડાંથી પગ મૂકવા જેટલી યે જગા રહેવા નથી દીધી. નથી કઇ અંદાજ કાઢવાને માટે જગા કે નથી વિચારવાનો માર્ગ. એ બધા તરફ દુર્લક્ષ કરીને વારંવાર એકનો એક પ્રશ્ન શા માટે પુછ્યા કરે છે?"

આ બધું સાંભળ્યા પછી લાગ્યું કે "મનની વાત સાચી છે, હુંજ મૂર્ખ છું" ફરી ટોપલીઓ ભરી ભરીને ઇંટો લાવવા લાગ્યો અને રેતીને સીમેન્ટ કાલવવાના કામ પર મંડી પડયો.

(૨)

એમ દિવસો પસાર થયા. મારાં જમીન જુમલા ક્ષિતિજની પાર પહોંચ્યાં. ઇમારતનો પાંચમો માળ પુરો થયો ને છઠ્ઠો ચણાય છે. એવામાં એક દિવસ આકાશમાં વાદળો ચઢી આવ્યાં. કાળાં વાદળાંઓ સફેદ દેખાવા લાગ્યાં. કૈલાસ શિખર પરથી ભૈરવ રાગમાં છુટીને પવન સ્વચ્છંદ વાવા લાગ્યો. માંનસ સરોવરમાંનાં કમળ ફુલોની સુગંધે દિવસ રાત્રીના સમયને મસ્ત બનાવી મુકયો. ઉપર નજર કરતાં જ દેખાયું કે મારી છ માળની ઇમારતના વૈભવ તરફ જોતું આકાશ હસી રહ્યું છે.

મારી વ્યાકુળતા વધી પડી અને જે કોઇ મળે એને પૂછવા લાગ્યો "અહો! આજે કયા નગારખાનાં પર નોબત વાગે છે કહો જોઉં."

અને જવાબ મળતો "રસ્તો છોડ, અમારે કામ છે."

માથા પર મોગરાની કળીઓની માળા બાંધીને એક ગાંડો માણસ રસ્તાની બાજુ પરના ચડને અઢીગીને બેઠો હતો. એકાએક તે બોલી ઉઠયો "સવારી આવતી લાગે છે."

હું શું સમજ્યો એ ભગવાન જાણે. પણ મેં પૂછ્યું "ત્યારે હવે વાર નહીં લાગે?"

તે હસીને બોલ્યો "નારે, આવીજ સમજો."

તરત હું દોડયો અને મનને કહ્યું "હવે કામ બંધ કરો."

મન બોલ્યું "એમ કેમ થાય, લોકો કહેશે આળસુ છે."

મેં કહ્યું "કહેવા દો."

મન પૂછવા લાગ્યું "તને થયું છે શું! કંઇ ખબર મળી છે?"

મેં કહ્યું "હા, ખબર મળી છે."

"શાની ખબર?"

પ્રશ્ન મુંઝવનારો હતો. સ્પષ્ટ કહેવા જેવું કંઇ હતું નહીં. પણ ખબર તો આવીજ હતી. માનસ સરોવરના કાંઠા પરથી પ્રકાશને પંથે હંસનાં ટોળાં ને ટોળાં આવી પહોંચ્યાં.

મન ડોકું ધુણાવતું બોલ્યું "પણ વિરાટ રથનું છત્ર અને એની ભવ્ય સવારી કયાં છે? કશું જ દેખાતું નથી કેસ સંભળાતું પણ નથી."

જોત જોતામાં આકાસ ઝળકી ઉઠયું. સોનેરી પ્રકાશથી ચારે દિશા ચમકી ઉઠી, કયાંકથી સ્વર સંભળાયો "દુત આવ્યો."

જમીન પર માથું ટેકવીને દુતને ઉદ્દેશીને મેં પૂછ્યું "આવ્યા લાગે છે?"

ચારે દિશામાંથી સ્વર ગુંજી ઉઠયો "હા. આવ્યા."

મનની ધમાલ મચી રહી. "હવે શું કરવું! મારી છ માળની ઇમારત તો અધુરી પડી છે અને સામાન સરંજામ તો હજી આવ્યો નથી."

જવાબ મળ્યો "તોડી નાંખો, એ છ માળની ઇમારતને તોડી નાંખો."

મન વ્યાકુળ થઇને બોલ્યું "કેમ?"

જવાબ મળ્યો "સ્વાગતનો સમારંભ છે. તારી પેલી ઇમારત તો રસ્તો રોકીને પડી છે."

મન સ્તબ્ધ થઇ ગયું.

વળી અવાજ આવ્યો "ખસેડ તારો પેલો સાજ સરંજામ ને રસ્તો મોકળો કર."

મને પૂછ્યું "કેમ?"

"તારા એ સરંજામને લીધે રસ્તામાં કયાંય જગ્યા નથી રહી ને નકામી ગરદી કરી છે."

હશે. કામના દિવસોમાં બેઠા બેઠા છ માળની ઇમારત ઉભી કરી હવે છુટ્ટીના દિવસમાં એક એક કરીને છએ છ માળ ધુળમાં મેળવી દેવા પડે છે. કામના દિવસોમાં બજારોમાં રખડી રખડી સાજ સરંજામ લાવીને ભેગો કર્યો. હવે છુટ્ટીના દિવસમાં તમામ સામાન નાંખી દેવો પડશે.

પણ છે કયાં પેલો વિરાટ રથ અને એની એ સવારી? મન ચારે દિશા તરફ જોવા લાગ્યું.

એને શું દેખાયું હશે?

શરદ ઋતુની પાછલી રાતના શુક્રના તારાનો પ્રકાશ.

બસ એટલું જ?

હા, એટલું જ. અને તેને દેખાયાં પારિજાતકના ફુલ."

ફકત એટલું જ?

હા એટલું જ. અને તેને દેખાયું પ્રભાતમાં પાંખો પ્રસારીને કલકલ કરતું પક્ષી.

અને બીજું શું?

એક બાળક, માના ખોળામાંથી ઉતરીને ધુંટણીઆ તાણતું ને ખીલ ખીલ હસતું બાળક પ્રકાશમાં રમવા નીકળી પડયું.

જેના આવવા વિશે તું વાત કરતો હતો તે આના વિશેજ કે?

હા. એનેજ માટે રોજ શરણાઇ વાગે છે અને પ્રભાતનું અજવાળું થાય છે.

આવડી મોટી જગ્યા આને જ માટે જોઇતી હતી કે?

હા. હા. તારા રાજાને માટે જોઇએ સાત માળની ઇમારત, તારા પ્રભુને માટે જોઇએ ઘર ભરીને સાજ સરંજામ, પણ આને માટે તો છે આખું આકાશ અને આખી પૃથ્વી.

અને પેલો વિરાટ?

તે એમાં જ. એટલામાં જ સમાયલો હોય છે.

પણ આ બાળક તને શાનું વરદાન આપશે?

અરે! એ બાળક પોતે જ વિધાતાના વરદાનરૂપે આવ્યું છે. આશા બનીને, અભય અને આનંદ બનીને આવ્યું છે, તેના અદશ્ય ભાથામાં છુપાયું હોય છે બ્રહ્માસ્ત્ર. તેના હૃદયમાં ભરી હોય છે અમોઘ શકિત.

મન મને પુછવા લાગ્યું: "અરે કવિ! કંઇ દેખાય છે કે?"

મેં કહ્યું "એથી જ તો છુટ્ટી લીધી છે. આટલા દિવસ વખત જ નહોતો. એટલે જ દેખી શકતો નહોતો અને જોઇ પણ નહોતો શકતો!

ઘરમાં ફ્રેમ બનાવી ટંગાડવા લાયક સુકાવ્ય. "મનને બોધ" સ્વ. કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત. સુંદર જાડા કાગળ પર બે રંગમાં છપાયું છે. ભાવ ફકત શી. ૧-૦ પોસ્ટેજ ૩ પેની.

'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

વિવિધ વર્તમાન

ભુખે મરતા કોંગોલીઓ

ન્યુયોર્ક: રાષ્ટ્રસંસ્થાની અંદાજપત્ર સમિતિને કોંગોના પ્રતિનિધિએ જણાવ્યું હતું કે, અમારા લાખો દેશબંધુઓ ભૂખે મરે છે. તેમના માટે રાષ્ટ્રસંસ્થા શું કરવા માગે છે તે અમને વહેલી તકે જણાવો, નહિ તો અમારી સરકારને મદદ માટે બીજે કોશીષ કરવી પડશે. જો રાષ્ટ્રસંસ્થા મદદ ન કરી શકે તો તેણે તેમ કહેવું જોઇએ. અમારે રોટીની જરૂર છે.

કોંગોની કામગીરી માટે રાષ્ટ્રસંસ્થાને જોઇતી ૧૨ કરોડ ડોલરની રકમ આ વર્ષે કેમ ઉભી કરવી તેની આ સમીતી વિચારણા કરતી હતી ત્યારે કોંગો સરકારના પ્રતિનિધિએ સહાયની માગણી કરી હતી.

સામ્યવાદી જુથે તેમજ ફ્રાંસે કોંગો માટેના ખર્ચમાં હિસ્સો આપવાનો ઇન્કાર કર્યો છે. દક્ષિણ અમેરીકી રાજ્યોએ મહાસત્તાઓને આ ખર્ચનો મોટો હિસ્સો આપવા સુચવ્યું છે.

કાનુ અને કાડુને સમજી જવા માટે થતી અપીલ

કેન્યાટાને છોડવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી ધારાસભામાં બેસીશું નહિ એવી આફ્રિકન લોકશાહી ધારાસભ્યોએ ચુંટણી અગાઉ જે ધમકી આપી હતી તે ધમકી હવે તેમને ભારે પડે તેમ લાગે છે. કારણ જો એ આફ્રિકન ધારાસભ્યો ધારાસભામાં નહિ બેસે તો અને બોયકોટ ચાલુ રાખશે તો ધારાસભાની બંધારણના કાયદા મુજબ તેમણે પોતાની જગો ગુમાવવી પડશે. કારણ કાયદામાં જણાવેલું છે કે જો કોઇ લોકશાહી સભ્ય, આ નેશનલ મેમ્બર કે નોમીનેટેડ મેમ્બર કાઉંસીલની સતત આઠ બેઠકોમાં ગેરહાજર રહે તો તે કાઉંસીલમાંની પોતાની જગો ગુમાવે અને એ ધારાસભ્યનો પગાર પણ આપોઆપ બંધ થઇ જાય.

ત્યારે નેશનલ સીટ મેળવવામાં નિષ્ફળ ગયેલા મી. વાડેરૂએ કાનુ અને કાડુ બંને પાર્ટીઓને અરજ કરી છે કે તમે બંને એક થઇ જાવ અને નવી સરકાર રચો. જો તેમ નહિ કરો તો ગવર્નર પોતાની સત્તા વાપરી સરકાર રચશે. અને તેમાં બધા સરકારના ખાંધીયા અને હા જી હા કરનારા જ ઘુસી જશે.

અમેરીકા અને સોવીયેટ આફ્રિકાને કેવી મદદ કરે છે!

આફ્રિકાનો હાથ મેળવવા હાલ અમેરીકા અને સોવીયેટ જે હરીફાઇ કરી રહેલ છે તે બાબતમાં એક કેનેડીયન નીગ્રો બેરીસ્ટર જે આફ્રિકામાં ૨૫ હજાર માઇલની મુસાફરી કરી બધે ફરી બધું જાતે જોઇ કેનેડા પરત આવેલ છે તેણે ઓન્ટેરીઓ ખાતે આફ્રિકા સ્ટુડન્ટસ ફાઉન્ડેશન તરફથી યોજાયેલી મીટીંગમાં બોલતાં જણાવ્યું હતું કે આફ્રિકામાં મેં મારી જીંદગીમાં ના જોયો હોય એટલો રોગચાળો જોયો. આફ્રિકાની ખાસ જરૂર આર્થીક મદદની અને એટલીજ જરૂર તેને હાલના ઠંડા યુદ્ધમાંથી બાતલ રાખવાની છે. ભૂખ અને મેલરીયાથી લોકોને બચાવવા પૈસાની જરૂર છે. સોવીયેટ અને અમેરીકા બન્ને આફ્રીકાને મદદ કરે છે. સોવીયેટ ટેકનીશીયનો મોકલે છે. જે તેમની ભાષા જાણે છે તેવાં લોકોનાં હૃદય જીતી શકયા છે જ્યારે અમેરીકાએ લ્યુઇ આર્મસ્ટ્રોન્ગ ને તેનું બેન્ડ લોકોને સંભળાવવા ત્યાં મોકલ્યાં.

કેન્યાટાની મુક્તિ વિરૂદ્ધ વિલાયતમાં શરૂ થયેલ ચળવળ

કેન્યાટાની મુક્તિનો વિરોધ કરવા બ્રીટનમાં આંદોલન શરૂ થયું છે અને પ્રથમ પગલાં તરીકે તેની મુક્તિનો વિરોધ કરતી આખા પાનાની જાહેર ખબર લંડન ટાઇમ્સમાં પ્રગટ થઇ છે જેનો ખર્ચ શી. ૩૦,૦૦૦ જેટલો થયો છે.

આ પ્રચારકાર્ય "ન્યુ ડેઇલી" નામના છાપાંએ શરૂ કર્યું છે અને ઉપર મુજબની જાહેર ખબર બીજાં બ્રીટીશ અખબારોમાં પણ છપાઇ છે. અખબાર કહે છે કે પ્રચાર માટે તેને નાણાંની સહાય પુરતા પ્રમાણમાં મળેલી છે.

આ કાર્યની પાછળ રહેલી વ્યકિતઓ કહે છે કે કેન્યાટાને મુકિત ન મળે તેમ બ્રીટનમાં અને કેનીયામાં ઘણાઓ ઇચ્છે છે અને તેમની તરફથી તેમને સહકાર અને પ્રોત્સાહન મળી રહેલ છે.

આ જાહેર ખબરમાં કેન્યાટાને મુક્ત ન કરવાનાં કારણો વિગતવાર રજુ કરવામાં આવેલ છે. આ લેખમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે કેન્યાટા છુટશે એટલે તેને મુખ્ય મંત્રી બનાવવાનું આંદોલન થશે અને તેમાં સફળતા મળે તો વસાહત ખાતાને નીચું જોવા જેવું થાય તેથી તેને મુક્ત જ ન કરવા કે જેથી એવું નીચે જોવાપણું ઉભું જ થાય નહિ.

પાકીસ્તાનમાં ભિષણ હોનારત

પૂર્વ પાકીસ્તાનના ચાર જીલ્લામાં વળી પાછું વાવાઝોડું થતાં ખુબ નુકશાન થયું છે, લગભગ એક હજાર મકાનો તારાજ થઇ ગયાં છે અને ૨૦૦ માણસો મૃત્યુ પામ્યાં છે.

ઢાકાથી ૨૦ માઇલ દુર એક સ્થળે દેવળમાં પ્રાર્થના પુરી થઇ હતી તેટલામાં વાવાઝોડાના પવનથી દેવળનું છાપરૂં ઉડી ગયું અને દિવાલો તુટી પડી. આશરે ૧૦૦ માણસો કાટમાળમાં કચરાઇ ગયાં જેમાંથી ૩૧ માણસો મૃત્યુ પામ્યાં.

પૂર્વ પાકીસ્તાનના ગવર્નર ભયગ્રસ્ત વિસ્તારની મુલાકાત લઇ રહ્યા છે અને અને અંગત રીતે રાહતનું કાર્ય જોઇ રહ્યા છે. મૂળભૂત પંચાયતના સભ્યો પણ રાહત કાર્યમાં પડી ગયા છે અને પ્રમુખ અયુબખાને લોકોને દિલસોજીનો સંદેશો પાઠવ્યો છે.

ગેરકાયદે પ્રવેશ સામે સીલોન સરકારનું પગલું

કોલંબો: વડા પ્રધાન શ્રીમતી સીરીમાવો ભંડારનાયકની ભલામણથી લંકા સરકારે ગેરકાદે ઘુસી આવેલાઓની ધરપકડ કરવાનો દરેક લંકાવાસીને હક આપતો ધારો દાખલ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. એમ સીલોનનું સ્વતંત્ર અખબાર "ડેઇલી મિટર" જણાવ્યું હતું.

અહેવાલ વધુમાં જણાવે છે કે જે શહેરીઓ આવા ગેરકાયદે ઘુસી આવેલાઓને પકડી આપશે કે પકડવામાં મદદ કરશે તેને કાયદામાં જણાવ્યા અનુસાર રોકડ ઇનામ અપાશે.

બીજો એક અહેવાલ જણાવે છે કે લશ્કરી વડાઓએ સરકારને પરદેશીઓ અંગેના કાયદામાં એવો સુધારો કરવાનું જણાવ્યું હતું કે જેથી લશ્કરનો કોઇ પણ સૈનિક દેશના કોઇ પણ ભાગમાં કોઇ પણ માણસની ગેરકાયદે ઘુસી આવેલા હોવાના શક પરથી ધરપકડ કરી શકે.

હાલના કાયદા મુજબ ગેરકાયદે ઘુસી આવનાર માણસની ધરપકડ જો એ સીલોનની ભૂમી પર પગ મૂકતો પકડાય તો જ થઇ શકતી હતી.

રૂઝવેલ્ટના સમયની આંખી કરાવતું કેનેડી તંત્ર

વોશીંગટન: પ્રમુખ કેનેડીના પરિભ્રાજક રાજદુત શ્રી એવરેલ હેરીમેને જણાવ્યું હતું કે અમેરીકાનું આંતરરાષ્ટ્રીય વલણ પ્રમુખ રૂઝવેલ્ટના દિવસો દરમીયાનની ઉચ્ચ પ્રણાલિકાઓને ફરીથી અનુસરવા લાગ્યું છે એમ હું માનું છું. વ્હાઇટ હાઉસમાં પ્રમુખની મુલાકાત લીધા પછી તેમણે પત્રકારો સમક્ષ જણાવ્યું કે અમેરીકાની નેતાગીરી પ્રત્યે ભારે અપેક્ષા અને ભારે વિશ્વાસ દાખવાતો હોવાનું મને માલમ પડયું છે. ચાર સપ્તાહના વિશ્વના રાજકીય પ્રવાસેથી તેઓ ગયા સપ્તાહના અંતે અત્રે પાછા ફર્યા છે.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

બેકાર નીગ્રોની પ્રમાણિકતાની થયેલી કદર

અમેરીકામાં એક બેકાર નીગ્રોને રસ્તા પરથી બે લાખ ૪૦ હજાર ડોલરની એટલે લગભગ ૮૫ હજાર પાઉન્ડની નોટોની થોકડી જડી હતી તે તેણે પોલીસને સુપ્રત કરતાં જે કંપનીની આ નોટો ખોવાઇ હતી તે કંપનીએ એ નીગ્રોની પ્રમાણિકતાની કદર કરી તેને ૧૦ હજાર ડોલર એટલે કે ૩,૫૦૦ પાઉન્ડ ઇનામ તરીકે મોકલી આપ્યા, અને જો એ બેકાર નીગ્રોને નોકરી કરવી હોય તો કંપનીએ તેને ૩૨ પાઉન્ડના પગારની નોકરી આપવા પણ તત્પરતા બતાવી છે. પણ એ પ્રમાણિક નીગ્રોએ નોકરીની ઓફર મંજુર રાખી નહિ.

સામ્યવાદીઓ વીએટનામ લઇ લે એવો સ્પષ્ટ ભય

લંડન: બ્રીટનના વિદેશમંત્રી લોર્ડ હોમે બેંગકોક ખાતેની સીટો પરિષદમાંથી પાછા ફરતાં જણાવ્યું હતું કે સામ્યવાદીઓ વીએટનામ લઇ લે એવો સ્પષ્ટ ભય મને દેખાય છે. છેલ્લા બે વર્ષથી ત્યાં બબ્બે હજારની કતલ થાય છે અને જેઓ બહારથી ઘુસી આવે છે તેઓજ આ ઉશ્કેરણી કરે છે.

વાંચો! જરૂર વાંચો! લાભ જ થશે!

શોધવું મટશે, જોઈતું મળશે, પગદોડ ટળશે.
હમારે ત્યાં નીચેની બધીજ વસ્તુઓ મળે છે.

સ્ત્રીઓ માટે: વેણીઓ, સુંદર સ્પન્જ અને બીજી અનેક જાતની ગળારો, રીબનો પણ મળશે. ગરમ ઉનના જરસીઝ, પુલોવર, કારડીગન, સીંગલેટ, ચડ્ડી, સોકસ વિ.

બાળકો માટે: નાયલનના ઝભલાં, ટોપી, બ્લાંકેટ, શોલ, સીંગલેટ, ચડ્ડી, રોકસ, નેપકીન્સ, વુલનકેપ, પેટીકોટ, નાઈટીસ, બીબ્બ, ફેઈસ ક્લોથ, બાથ સ્પન્જ વિ.

ટેબલ પલસ્ટીક ફ્લાવર્સ, સ્પન્જના ઓશીકાં, તકીયા, ગાદી, વિ.
વેપાર માટે ચાંદી જેવા ચળકતાં સ્ટેનલેસ સ્ટીલના વાસણો, ઈન્ડેન્ટકરો.

વિલંબ શા માટે! સારો માલ વેચાઇ જતાં શી વાર!!

હમણાંજ ચાલોને: માબરો હેટર્સ (પ્રા) લી.

(ભીખાભાઈ માસ્તર એન્ડ સન્સ)

ફોન: ૮૩૫-૭૯૯૧ — પહેલે માળે, — પો. બો. ૫૨૫૭.
માસ્તર મેનશન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હિંદના સમાચારો

તા. ૧૮-૪-૧૯૬૧.

ક્રુશ્ચોવે માફી માંગી હોવાનો શ્રી નહેરૂએ કરેલો ઈન્કાર

નવી દિલ્હી: ભારતમાં સોવીયેટ એલચી કચેરીના કેટલાક સભ્યો તરફથી ચીન માટે કરાયેલી જાસુસી સંબંધમાં મો. ક્રુશ્ચોવે શ્રી નહેરૂની માફી માગી છે એવા હેવાલોનો વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ ભારપૂર્વક ઈન્કાર કર્યો છે.

લોકસભામાં શ્રી હેમબારૂઆએ આ અંગેના અખબારી હેવાલો પ્રત્યે શ્રી નહેરૂનું ધ્યાન ખેંચતા વડા પ્રધાને ઉપરોક્ત ખુલાસો કર્યો હતો.

શ્રી નહેરૂએ અખબારોમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા હેવાલને સંપૂર્ણપણે ગલત વર્ણવી ને જણાવ્યું હતું કે આ બાબત સાથે શ્રી ક્રુશ્ચોવને કશું લેવા નથી અને હેવાલમાં એમના સંબંધ જે વાતો છે તે સંપૂર્ણ રીતે પાયા વિનાની છે.

આ બાબતમાં દરિયાપાર ખાતાના કેટલાક જુનીયર અધિકારીઓએ કેટલાક ગુપ્ત કાગળીઆ જાહેર કરી દીધા હતા અને તેમની સામે પગલાં લેવાયાં છે. આ બાબતમાં પ્રતિનિધિ મંડળના વડાઓએ દિલગીરી જાહેર કરી છે. ચીનના માટે જાસુસી કરતાં કોઈજ પકડાયું નથી.

૬૯ ચીનાઓને ભારત છોડી જવાનું ફરમાન

નવી દિલ્હી: ગૃહ ખાતાને લગતા પ્રધાનમંડળના પ્રધાન શ્રી બી. પી. દાતારે રાજ્ય સભામાં શ્રી રામગોપાળ ગુપ્તાને જણાવ્યું હતું કે ૬૯ ચીનાઓને ભારત છોડી જવાનું ફરમાન કરવામાં આવ્યું છે. તેમાંના ચાર ભારત છોડી ગયા છે અને બીજા ત્રણ ટુંક સમયમાં ભારત છોડી જશે.

શ્રી દાતારે શ્રી સત્યચરણને જણાવ્યું હતું કે જેમણે સરકારનો હુકમ નકાર્યો છે તેમના પર ૧૯૪૬ના પરદેશીઓના કાયદા અન્વયે કેસ કરવામાં આવશે. ચીનાઓને ભારત છોડવાના ગુના માટે તેમના પર કેસ થશે તે પ્રકારના હુકમ અપાઈ ગયા છે.

બીલીમોરા ખાતે ૧૧ હોડીઓ બંધાશે

અમદાવાદ: ગુજરાતમાં મત્સ્ય ઉદ્યોગ વિશાળ પાયા પર વિકસાવી શકાય તેમ હોવાથી ગુજરાત સરકારે આ દિશામાં અદ્યતન સાધન સામગ્રીનો ઉપયોગ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. મત્સ્ય ઉદ્યોગ માટે જરૂરી હોડીઓ બાંધવાનું કામકાજ ચાલુ છે. આ અગિયાર હોડીઓ પાછળ રૂા. ૭,૨૫,૦૦૦નો ખર્ચ થનાર હોવાનું જણાય છે.

બીલીમોરા ખાતે બંધાઈ રહેલી અગિયાર હોડીઓ માટે જે ડીઝાઈન પસંદ કરાઈ છે તે સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંસ્થાએ સ્વીકારેલી ડીઝાઈન છે. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંસ્થાના મત્સ્ય ઉદ્યોગ અંગેના નિષ્ણાત શ્રી પીટર ગુર્ટનર થોડાં દિવસ પહેલાં બીલીમોરા ખાતે હોડીઓનું બાંધકામ પણ નિહાળી ગયા છે.

શ્રી ગુર્ટનર હોડીઓનું બાંધકામ જોવા માટે ખાસ ગુજરાતની મુલાકાતે આવ્યા હતા અને ગુજરાત સરકારના મત્સ્ય ખાતાના ડીરેક્ટર શ્રી શ્રીવાસ્તવ સાથે બીલીમોરા ગયા હતા.

એમ જણાય છે કે અદ્યતન ઢબે બંધાતી આ હોડીઓ તૈયાર થઈ જતાં તેને ગુજરાતનાં જુદા જુદા બંદરો ખાતે મોકલી આપવામાં આવશે.

સામાજીક કાર્યકર શ્રીમતી સોફીયા ખાનનું અવસાન

મુંબઈના એક અગ્રણી સામાજીક અને કોંગ્રેસી કાર્યકર તેમજ સરહદ પ્રાંતના ભૂતપૂર્વ પ્રધાન સ્વ. ડો. ખાનસાહેબના પુત્રવધુ શ્રીમતી સોફીયા સાદુલ્લાહ ખાનનું તેમના બ્હેનના નિવાસસ્થાને અવસાન થયું છે.

શ્રીમતી સોફીયા ખાને ૧૯૩૦-૩૨ તેમજ ૧૯૪૨ની લડતમાં કારાવાસ સેવ્યો હતો. ૧૯૩૮થી ૧૯૪૭ સુધી તેઓ કોંગ્રેસ સેવાદળના જી. ઓ. સી હતા. મહિલા હોમગાર્ડઝ શરૂ કરવામાં તેમણે મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો.

૧૯૩૦-૩૨ની લડતમાં મુંબઈને હિંદમાં સોફીયા સોમજી તરીકે તેઓ જાણીતા બન્યા હતા. ૧૯૪૪ના મુંબઈમાં થયેલા ગોદી ધડાકા વેળા તેમણે રાહતકાર્ય યોજ્યું હતુ. બાબલા બાદ પાકીસ્તાન ગયા હતા અને ત્યાં તેણે સામાજીક કાર્યનો આરંભ કરી પાકીસ્તાન મહિલા સંઘની રચનામાં ભાગ ભજવ્યો હતો.

ઉધનામાં ઘડીયાળનું કારખાનું

સુરત: ઉધના ઉદ્યોગનગરમાં ટુંક સમયમાં ક્લોક, ટાઈમપીસ વગેરે બનાવતું કારખાનું નાખવામાં આવનાર છે. આ ફેક્ટરી માટેનું મકાન પણ ખરીદાઈ ગયું છે. તૈયાર બંધાયેલ મકાન મળી આવ્યું છે. મુંબઈના દશ જેટલા આગેવાન વેપારીઓએ આ સાહસ ઉપાડયું છે અને એમાં સુરતના જાણીતા ઘડીયાળી પણ જોડાયા છે ટુંક સમયમાં એમાં યંત્રો ગોઠવવાનું કામ શરૂ થશે અને એ ઝડપથી પુરૂં કરવામાં આવશે.

વિશ્વ યુવક મંડળ

મુંબઈ: કેન્દ્રના નાણાં પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઈ વિશ્વ યુવક મંડળની વ્યવસ્થાપકોની બોર્ડના પ્રમુખ થવા સંમત થયા છે. ભૂતપૂર્વ કોંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રીમતી ઇન્દીરા ગાંધી બોર્ડના સભ્ય બનવા સંમત થયા છે.

ચીનાઓ સામેના પગલાં

નવી દિલ્હી: વિદેશ સંબંધક ખાતાના પ્રધાનના પાર્લામેન્ટરી મંત્રી શ્રી સાદતઅલીખાને લોકસભામાં જણાવ્યું હતું કે ભારત સરકારે ચીનની વિરોધ યાદીનો જવાબ આપી દીધો છે. બે ચીનાઓને કલકત્તા ખાતે પકડી દેશપાર કરી દીધા હતા તે સંબંધી ચીની સરકારે વિરોધ યાદી પાઠવી હતી.

શ્રી સાદતઅલીખાને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ચીન સરકારને જણાવાયું છે કે આ બે ચીનાઓને ભારત છોડી જવાનો હુકમ કરાયો હતો છતાં તેમણે મુદતસર તેમ નહિ કરતાં અને તેમની અનિચ્છનીય રાજકીય પ્રવૃત્તિઓ જોતાં તેમને ભારત છોડી જવાની ફરજ પાડવામાં આવી હતી.

કેટલાક વધુ સવાલોના જવાબમાં શ્રી સાદતઅલીખાને જણાવ્યું કે એકંદર ૭૦ ચીનાઓને ભારત છોડી જવાનું ફરમાવાયું હતુ. આમાંના ૧૦ તો ચાલ્યા ગયા છે, જ્યારે બાકીના ગાંસડાંપોટલા બાંધી રહ્યા છે.

દેશભરમાં મદ્યનિષેધ નીતિ સંપૂર્ણ અમલી બનાવાશે

નવી દિલ્હી: ગૃહ બાબત અંગેના રાજ્યમંત્રી શ્રી બી. એન દાતારે લોકસભામાં જણાવ્યું હતુ કે સરકાર એની મદ્યનિષેધનીતિ રદ બાતલ કરવા માગતી નથી.

શ્રી દાતારે ગૃહ બાબત અંગેના ખાતાની અંદાજપત્રની માંગણી પર ફરી શરૂ થયેલી ચર્ચા દરમીયાન સરકાર પોતાની મદ્યનિષેધ નીતિ અંગે ઢચુપચુ છે એવી થઈ રહેલી ટીકાનો પ્રતિકાર કરતાં ઉપરોક્ત જણાવ્યું હતું.

તેમણે જણાવ્યું કે સરકાર બંધારણના આદેશાત્મક સિદ્ધાંતોથી બંધાયલી છે અને મદ્યનિષેધ નીતિનો અમલ તમામ રાજ્યોમાં સંપૂર્ણપણે થાય એ જોવાની સરકારની નીતિ છે.

તેમ છતાં કેટલાક રાજ્યોને મદ્યનિષેધ નીતિનો અમલ કરવામાં કેટલીક મુશ્કેલીઓ નડે છે અને સરકાર આ સંબંધમાં મદ્યનિષેધ સમીતીની ભલામણો પર વિચારણા ચલાવી રહી છે.

કલકત્તા કોરપો.ની ચુંટણીમાં કોંગ્રેસ મોખરે રહી છે

કલકત્તા મ્યુનીસીપલ કોરપોરેશનમાં કોંગ્રેસ સૌથી મોટા પક્ષ તરીકે ચૂંટાઈ આવી છે. કોંગ્રેસે ૮૦માંથી ૨૯ બેઠકો મેળવી છે. પ્રજા સમાજવાદી સિવાયના સામ્યવાદી સહિત અન્ય ડાબેરીવાદી પક્ષોને ૩૧, સ્વતંત્રોને ૭ અને પ્રજા સમાજવાદી પક્ષના ટેકાવાળા નાગરીક પક્ષને ૩ બેઠકો મળી છે.

કોરપોરેશનની છેલ્લી બોર્ડમાં કોંગ્રેસના ૪૧ સભ્યો હતા.

ભારતની કુલ વસ્તી ૪૩ કરોડ ૬૪ લાખ

નવી દિલ્હી: આ વર્ષે થયેલી પ્રાથમિક વસતી ગણતરી અનુસાર મણિપુર, નેફા, નાગભૂમિ અને સિક્કિમની વસતી ને બાકાત કરતાં ભારતની વસતી તા. ૧લી માર્ચે ૪૩,૬૪,૨૪,૪૨૯ની હતી. આમાં ૨૨,૪૯,૫૭,૯૪૮ પુરૂષો અને ૨૧,૧૪,૬૬,૪૮૧ સ્ત્રીઓ છે.

આ પ્રાથમિક આંકડાઓની જાહેરાત કરતાં ગૃહપ્રધાન શ્રી લાલબહાદુર શાસ્ત્રીએ રાજ્યસભામાં જણાવ્યું કે જે પ્રદેશોની કુલ વસતીના આંકડાઓ હજી ભેગા થઈ રહ્યા છે તે પ્રદેશોની સંભાવીત વસતી સહિત આખા વસતીનો આંકડો ૪૩ કરોડ ૮૦ લાખની આસપાસ મૂકીએ તો બહુ ખોટુ નહિ ગણાય.

શ્રી પન્નાલાલ પટેલ તથા સ્વ. નાનાલાલ કવિને મળેલાં પ્રથમ ઈનામો

અમદાવાદ: શ્રી પન્નાલાલ પટેલને તેમની 'તિલોત્તમા' નવલિકા માટે રૂા. ૨૦૦૦નું પ્રથમ ઈનામ અને પડઘા તથા પડછાયા (ભાગ ૧-૨)ની નવલકથા માટે પણ એ જ લેખકને પ્રથમ ઈનામ મળ્યું છે. પણ રૂા. બે હજારનું આ પ્રથમ ઈનામ તેમની અને શ્રી રમણલાલ દેસાઈ (આંખ અને અંજન નવલકથા માટે) વચ્ચે વહેંચાઈ ગયું છે. કાવ્યો માટેનું પ્રથમ ઈનામ સ્વ. નાનાલાલ કવિને હરિસંહિતાના ત્રણ ભાગો માટે અપાયું છે.

નર્સને વીરતાનું ઇનામ

મુંબઈ લોકલના પહેલા વર્ગમાં એક લુટારા સામે વીરતાપૂર્વક ઝઝુમીને તેને પરાસ્ત કરનારા કુ. મુક્તા પદ્મનાભ આચાર્ય નામની નર્સને પશ્ચિમ રેલ્વે

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—સુટીંગ, બ્લોક્સ, બ્લેન્કેટ્સ, રોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

એ વીરતા માટેનું રૂા. ૨૦૦નું ઇનામ આપ્યું છે.

નર્સ મહાલક્ષ્મીથી બેઠી ત્યારે એકલી જ હતી. જેનો લાભ લઇને એલ્ફીન્સ્ટન રોડ પર લૂંટવા ચડયો. મુક્તાએ સખ્ત માર ખાઇને પણ તેને બાથમાં ભીંસી રાખ્યો હતો ને દાદર સ્ટેશને પોલીસ ના પંજામાં સપડાવી દીધો હતો.

શ્રી રામરાવના કુટુંબને બદલો અપાશે

નવી દિલ્હી : રેલવે પ્રધાન શ્રી જગજીવનરામે આજે લોકસભા સમક્ષ જણાવ્યું હતું કે શ્રી રામરાવ કે જેઓ તાજેતરમાં જ મુસાફરી કરતા અકસ્માત માર્યા ગયા હતા તેમના કુટુંબને વળતર આપવાના પ્રશ્ન પર સરકાર સહાનુભુતિપુર્વક વિચાર ચલાવશે.

વધુ વસ્તીવાળું શહેર મુંબઇ કે કલકત્તા?

નવી દિલ્હી : દેશમાંનાં શહેર સુધરાઇ વિસ્તારોમાં વધારેમાં વધારે વસ્તી મુંબઇ શહેરની ૪૦ લાખ ૧૫ હજારની છે, પરંતુ જો સુધરાઇ વિસ્તારો અને આજુબાજુનાં પરાંઓને ગણતરીમાં લેવામાં આવે તો તો બૃહદ કલકત્તા પ્રથમ ક્રમ લઇ જાય; કારણ કે ૧૬૪.૦૩ ચોરસ માઇલના એના વિસ્તારમાં ૫૦ લાખ અને ૫૦ હજારની વસ્તી છે.

ક્રાંતિવીર ભગતસિંહ અને તેમના સાથીઓનું સ્મારક રચાવું ઘટે

અંબાલા : ક્રાંતિવીર સરદાર ભગતસિંહ અને તેમના બે સાથી સુખદેવ અને રાજગુરૂ જેમને લાહોર સેન્ટ્રલ જેલમાં ૩૧ વર્ષો પહેલાં ફાંસી દેવાઇ હતી તેમનો શહાદત દિન અહીં પાળવામાં આવ્યો હતો.

શહાદત દિન નિમિત્તે યુવક કોંગ્રેસે યોજેલી જાહેરસભાએ એક ઠરાવ પસાર કરીને આ ત્રણે ક્રાંતિવીરોને ફાંસી દીધા, પછી તેમના મૃતદેહોને જે સ્થળે અગ્નિદાહ દેવામાં આવ્યો હતો તે સ્થળે યોગ્ય સ્મારક સ્થાપવાની સરકારને વિનંતિ કરી હતી.

ફિરોઝપુર જીલ્લામાં આવેલુ આ સ્થળ સરહદી પ્રદેશોની ફેરબદલીને લગતા ભારત-પાક કરાર અન્વયે ભારતને તાજેતરમાં સોંપાયું હતું.

છોટા ઉદેપુરમાં કિંમતી ખનીજો

અમદાવાદ : આધારભૂત રીતે જાણવા મળે છે કે વડોદરા જીલ્લામાં આવેલ છોટાઉદેપુર તાલુકામાં ખનિજની સર્વેમાં સીસુ, ચાંદી અને અણુશક્તિમાં વપરાતું 'યુરેનીયમ મળી આવવાનાં ચિહ્નો મળ્યા છે. ભારત સરકારનું ખાણ ખાતું ટુંક સમયમાં એની વધુ તપાસ આદરનાર છે. વધુમાં આ તાલુકામાં મેંગેનીઝ, શંખજીરૂ ને બીજી કિંમતી ધાતુઓ પણ સારા પ્રમાણમાં હોવાનું મનાય છે.

કેળવણીનાં થયેલાં આગેકુચકદમ

ભારતના ઉપ-રાષ્ટ્ર પ્રમુખ ડો. રાધાકૃષ્ણન ગુજરાત રાજ્ય સ્થપાયા પછી તેની પહેલી મુલાકાતે આવ્યા છે. અમદાવાદમાં તેમણે એક વધારાની સાયન્સ અને આર્ટસ કોલેજનું ઉદ્‌ઘાટન કર્યું હતું અને તે પહેલાં જામનગરમાં એક તબીબી કોલેજની હોસ્ટેલ અને આઉટ પેશન્ટ વિભાગ ખુલ્લો મુક્યો હતો.

આ વિભાગમાં એક હજાર દરદીઓ ને તપાસી શકાય તેવી સગવડ છે અને હોસ્ટેલમાં પાંચસો વિદ્યાર્થીઓ રહીને તાલીમ લઇ શકશે.

દ્વારકામાં તેમણે એક સંસ્કૃત વિદ્યાલય અને પુરાતત્વ સંશોધન મંદીર ખુલ્લું મુક્યું હતું. જગદ્‌ગુરૂ શંકરાચાર્યજીએ તેમનું સ્વાગત કર્યું હતું.

ગંદકી માથે ઉપાડવાની પ્રથા બંધ કરાવવાનો ગુજરાત સરકારનો નિર્ણય

ગુજરાત સરકારના સ્થાનીક સ્વરાજ્ય ખાતાએ, રાજ્યના શહેરોની સુધરાઇઓ પર એક ખાનગી પરિપત્ર મોકલીને, જાજરૂની ગંદકી અને મેલુ સફાઇ કામદારોને માથે ઉપાડવાની અમાનુષી પ્રથા બંધ કરવા સરકારે લીધેલા નિર્ણયની જાણ કરી છે.

આ પરિપત્રમાં તા. ૨૦-૪-૬૧ સુધીમાં આ પ્રથા બંધ કરીને ગામ બહાર મેલુ ઉપાડી જવા માટે અદ્યતન ગાડી માટેની વ્યવસ્થા કરવાની સૂચના કરી છે.

જે સુધરાઇ ઉપરોક્ત પ્રથા બંધ નહિ કરે તેને સરકાર તરફથી ગ્રાન્ટ આપવાનું બંધ કરાશે, તેવી કડક ચેતવણી પણ આ પરિપત્રમાં આપવામાં આવી હોવાનું જાણવા મળે છે. સૌરાષ્ટ્ર સફાઇ કામદાર સંઘના એક આગેવાને આ સંબંધમાં એક મુલાકાત દરમીયાન જણાવ્યું હતું કે, જો સુધરાઇઓ સરકારના આ પરિપત્રનો અમલ નહિ કરે તો, હડતાળ વગેરે સાધનો દ્વારા કામદારો લડત આપશે.

રાતા સુકા મરચાં

રાતા સુકા મરચાં અને હાથની પીસેલી મસાલેદાર લાલ મરચાં બજાર ભાવે હંમેશા અમારે ત્યાં મળશે, અને ૨૫/- રતલ પોકેટ સુકું લસણ રતલના ૬ સેન્ટ.

તેમજ લાંબા દાણાના આફ્રિકાના શુમ ડઝનના ૨ા રેન્ડ.

ઓરડર સાથે રોકડા :

Maarmans (Pty.) Ltd.
P. O. Box 26, Phone 128
(Brits, Transvaal.)

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ!

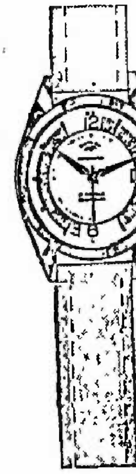

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

* રોગર
* રોમરી
* લેંકો
* રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૯.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બી-આઇ

મુંબઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

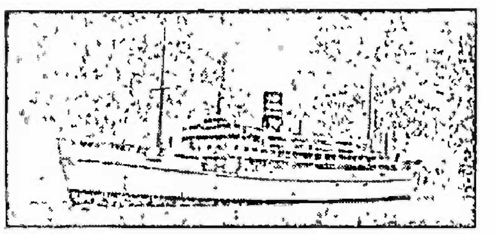

સ્ટીમર કરંજા ૫મી મે ૧૯૬૧ના આવશે અને
કરાંચી થઇ મુંબઇ જવા ૧૦મી મે ૧૯૬૧ના ઉપડશે.

મુંબઇ અથવા કરાચીનું ભાડું.

ખોરાક સાથ

ફર્સ્ટ કલાસ	પા. ૧૧૭-૧૫-૦
સેકન્ડ કલાસ	પા. ૭૮-૧૦-૦
થર્ડ કલાસ ખોરાક સાથે	પા. ૩૬-૧૫-૦
થર્ડ કલાસ ખોરાક વગર	પા. ૩૪-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પ્રાઇવેટ લીમીટેડ.)
૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—ડરબન.
ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

સામાજીક ખબરો

શ્રી ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશનનું ૧૯૬૧નું વાર્ષીક સંમેલન

શ્રી ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશનનું ૪૧મું વાર્ષીક સંમેલન તા' ૬-૪-૧૯૬૧ને રવિવારે બપોરબાદ ૧.૧૫ કલાકે જોહાનીસબર્ગ નિવાસી શ્રી દેવાભાઇ કાનજીભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ મળ્યું હતું. તે પ્રસંગે રીફ તથા કંટ્રીના પ્રજાપતિ ભાઇઓ સારી સંખ્યામાં હાજર રહ્યા હતા. પ્રાર્થના, સ્વાગત ગીત, સ્વાગત પ્રમુખ તથા સ્વાગત મંત્રીના ભાષણો બાદ ટ્રાંસવાલમાં વસતા જ્ઞાતીજનોના વર્ષ દરમીયાન થયેલા અવસાનો બદલ શોક ઠરાવ રજુ કરાયો હતો. સંમેલનની સફળતા ઇચ્છતા સંદેશાઓ વંચાયા બાદ ગયા વર્ષના સંમેલનની મીનીટસ પસાર કરવામાં આવી હતી. પ્રમુખ શ્રી દેવાભાઇ કાનજીના ભાષણ પછી સ્થાનીક આશ્રમના નિવૃત થતા અધિપતિ શ્રી છોટુભાઇ મહેતાનો સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. તે પછી મંત્રીશ્રી વિજયદેવ રતનજી મીસ્ત્રીએ મંડળની વર્ષ દરમીયાનની કાર્યવાહીનો ચિતાર આપતું નિવેદન રજુ કર્યું હતું અને ખજાનચીએ ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન તથા મંડળ દ્વારા સંચાલીત શ્રી ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ વિદ્યાર્થી આશ્રમના હિસાબો રજુ કર્યો હતા. તે પછી ખજાનચી શ્રી જીણાભાઇ ડાહ્યાભાઇ પ્રજાપતિએ આગામી વર્ષ માટેનું આશ્રમનું અંદાજપત્ર રજુ કર્યું હતું. વિશ્રાંતિ અને સમૂહ ફોટો બાદ મંડળને પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે મદદ કરનાર વ્યક્તીઓ તેમજ સંસ્થાઓના આભાર માનતા ઠરાવો થયા હતા. તે પછી આગામી વર્ષ માટેના કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી. તેમાં નીચે મુજબ કાર્યવાહકો ચૂંટાયા હતા. મંત્રી શ્રી વિજયદેવ રતનજી મીસ્ત્રી સહાયક-મંત્રીઓ: શ્રી ભગવાનદાસ વલ્લભભાઇ મીસ્ત્રી અને શ્રી રજનીકાંત ભીખાભાઇ માસ્તર, ખજાનચી: દુર્લભભાઇ ડાહ્યાભાઇ મીસ્ત્રી, ઓડીટર: શ્રી ગોસાઇભાઇ હરિભાઇ મીસ્ત્રી તે સિવાય ૯ ઉપ-પ્રમુખો અને ૨૧ કમીટી સભ્યો ચુંટાયા હતા, તે પછી અન્ય કામકાજના અભાવે સભા બરખાસ્ત થઇ હતી.

* *

શ્રી ટ્રાંસવાલ મ્હેસુરિયા હિતવર્ધક મંડળ

ઉપરોકત મંડળનું વાર્ષીક સંમેલન તા. ૨૬-૩-૧૯૬૧ને રવિવારે શ્રી ટ્રા. યુ. પાટીદાર સોસાયટીના ૬૯, ટેરેસ રોડ ઉપર આવેલા હોલમાં ભરવામાં આવ્યું હતું.

સંમેલનમાં ટ્રાંસવાલમાં વસતા સર્વે જ્ઞાતિભાઇ, બેનો તથા બાળકોએ હાજરી આપી હતી. કાર્યક્રમમાં રસપુર્વક ભાગ લીધો હતો. નીચે મુજબનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો.

(૧) પ્રાર્થના, (૨) ગત વર્ષનો હેવાલ, (૩) મંત્રીનો હેવાલ, (૪) ખજાનચીનો હેવાલ, (૫) કાર્યવાહકોની ચુંટણી. પ્રમુખ: શ્રી મોહનલાલ હરજીવનદાસ, ઉપ-પ્રમુખ: શ્રી ઇચ્છુભાઇ ગોપાળભાઇ, મંત્રી: શ્રી ડાહ્યાભાઇ ભગાભાઇ, સહાયક-મંત્રી: શ્રી કાંતિલાલ ઇચ્છુભાઈ, ખજાનચી: શ્રી મનોરભાઇ ગોપાળભાઈ તથા શ્રી હરિભાઇ ભગાભાઇ, હિસાબનિસ: શ્રી ધન્દુલાલ ડાહ્યાભાઇ.

કેળવણી પ્રચારક સમિતિ: સર્વશ્રી: મોહનલાલ હરજીવનદાસ, ઇચ્છુભાઇ ગોપાળજી, ડાહ્યાભાઇ ભગાભાઇ, હરિભાઇ ભગાભાઇ, મનોરભાઇ ગોપાળભાઈ, રતિલાલ મનોરભાઇ, કાંતિલાલ ઇચ્છુભાઇ, જમનાદાસ હરિભાઇ, ધન્દુલાલ ડાહ્યાભાઈ, ડાહ્યાભાઇ ગોવીંદભાઇ. (૬) પરચુરણ, (૭) આભાર દર્શન, (૮) શાંતીપાઠ બાદ સંમેલનનું વિસર્જન.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેસ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઇ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર — ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

આદુ, લસણ બજાર ભાવ, નારીએળ નં. ૧ શી. ૧-૦, બેગ (નંગ ૧૦૦) શી. ૬૦-૦.

દુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બજાર ભાવ,

બટાટા, ડુંગરી (કાંદા), સુકા લાલ મરચાં, ધુમસા, સુકા જીરા (છાલા), સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક જાતનો મરી મસાલો વિગેરે હમેશાં સ્ટોકમાં રાખીએ છે. કપુરી અને બેનલી પાન બજાર ભાવ, પોરટેજ જુદું.

સુરણ, રતાળુ, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ ચાલુ છે.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, વર્કમેન્સ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Office:	Residence:
9 Barkly Arcade,	52 Patidar Mansion,
38 Market Street,	13 Kort Street,
Phone: 339033,	Phone: 330816,
Johannesburg.	Johannesburg.

સેલ હિંદી રેકોર્ડો હવે વધુ સસ્તાં

હિંદી ફીલ્મી રેકોર્ડો કેવળ શી. ૫-૦ નંગ.

નાચ ઘર, નેક ખાતુન, નયા આદમી,
મી. એકસ, હાતિમ તાઇ.

ઈસ્માઇલ આઝાદ, દોસ્ત મોહમદ, યુસુફ આઝાદ, શેફલાલ અને બીજા જાણીતા કવ્વાલોના રેકોર્ડો શી. ૪-૦ નંગ.

સી. ઓ. ડી.ના ઓર્ડરો અમે લઇએ છીએ.

નેશનલ રેકોર્ડ કંપની

શોપ ૨. અજમેરી આરકેઇડ, ઓફ ૧૪૧ એ. ગ્રે સ્ટ્રીટ,
પો. ઓ. બોકસ ૧૫૭૪, — ડરબન ફોન: ૨૧૫૫૮.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઇડ બોર્ડ, ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડો ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો. અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Address INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor